

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 5, П'ЯТНИЦЯ, 3 ЛЮТОГО 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 5, FRIDAY, FEBRUARY 3, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Українофоби мусять змовкнути

Петро Часто

На веб-сторінці Радіо Свобода в рубриці „Політична карикатура“ з'являються дуже влучні, дотепні малюнки – як своєрідні, без жодного тексту, коментарі на найгостріші теми українського суспільного буття. З-поміж них вирізняються карикатури авторства Олексія Кустовського – і не тільки майстерністю руки, але, передусім, гостро актуальним проукраїнським змістом. На одному з малюнків голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Жебрівський запитує Президента Петра Порошенка і Голову Верховної Ради Володимира Гройсмана, якою мовою вони розмовляють вдома.

Запитує не про політику, не про економіку, не про реформи, навіть не про корупційне болото, з якого Україна так тяжко витягає ноги, – а про мову в домашньому середовищі. З батьками, дітьми, онуками, з найближчими товаришами і приятелями. Бо доля України насправді, сутнісно, вирішується не так за міністерськими столами чи парламентською трибуною, як на цьому первісному, підставовому рівні української національної ідентичності – на рівні родинного життя. Це рівень природної, як Божий день, любови до свого – своєї землі, свого народу, своєї історії. Саме звідси починається те, що називається кровним зв'язком між поколіннями, те, що називається культурою, те, що називається національною солідарністю, все те, що дає людині силу не зігнути перед вітрами і бурями.

Карикатурист не мав потреби вигадувати тему – досить було поглянути у вікно. По всій країні, в усіх найбільших містах відбуваються акції на захист української мови. Чи це добрий знак? Ні, недобрий, бо він означає, що за чверть віку відновленої незалежності України її мова, попри формальний статус державної, все ще загрожена. І не лише з боку тисяч кремлівських агентів впливу в Україні, а й з боку самого українського законодавства. Адже донині залишається чинним україножерний „закон Ківалова-Колесніченка“, ухвалений Верховною Радою в липні 2012 року.

Промосковське оточення Віктора Януковича, головного грабіжника України, користуючись його національною байдужістю, поспішно вибивало ґрунт з-під ніг українства і створювало „законні“ заборони панування російської мови в Україні. Риторика вовків в овечих шкурах щедро прикрашувалася вірністю цивілізаційним цінностям і Європейській мовній хартії.

Виступаючи 27 травня 2010 року перед делегатами „Міжнародної ради російських співвітчизників“, В. Янукович запевняв: „Ми послідовно будемо втілювати в Україні європейські цінності щодо захисту людських прав, в тому числі – й у мовній політиці. За основу ми беремо Європейську хартію регіональних мов і мов меншинств. Ми вже підготували низку законопроектів, котрі один за одним будуть подані на роз-

(Закінчення на стор. 18)

Україна досягла прогресу у реформах

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе.

Український кризовий медіа-центр

КИЇВ. – У порівнянні з усіма попередніми роками незалежності, за останні два-три роки Україна досягла дуже серйозного прогресу на шляху до євроінтеграції. Про це заявили 27 січня представники Уряду, Парляменту та Представництва Європейського Союзу в Україні під час дискусії в Українському кризовому медіа-

центрі.

„Нам вдалося досягти суттєвого прогресу у досягненні тих завдань, які ми ставили перед собою як держава і суспільство. Ми запустили серйозні процеси реформування в усіх сферах життя. Мені хочеться вірити, що ми успішно переходимо той рубікон розуміння, що євроінтеграція – це все ж таки внутрішній процес, це не питання зовнішньої політики. Ми переходимо на діалог внутрішній до питання, що нам потрібно зробити для того, щоб реально рухатися у процесі євроінтеграції, і, як це буде впливати на життя наших громадян“, – зазначила Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе.

Серед позитивних результатів – створення антикорупційних установ, запуск реформи децентралізації, реформи енергетичного сектора, системи державних закупівель та державних підприємств, реформи державної служби. І. Климпуш-Цинцадзе особливо підкреслила значення запуску судової реформи, антикорупційних органів та запровадження електронної системи декларування. „Система електронно-

(Закінчення на стор. 16)

Митрополита Антонія привітали з 70-літтям

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – В Українській православній церкві св. Андрія Первозваного 28 січня було урочисто відзначено 70-ліття Митрополита Української Православної Церкви (УПЦ) США і діаспори Антонія, Єпископа

Константинопольської Православної Церкви, Митрополита Ієрапольського.

Архиєрейську Літургію відслужили Митрополит Антоній і президент Консисторії УПЦ США Архiepіскоп Даниїл в сослуженні вели-

(Закінчення на стор. 9)

Митрополит Антоній і Архiepіскоп Даниїл в оточенні православних священиків. (Фото: Левко Хмельковський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Увічнили подвиг Василя Макуха

КИЇВ. – 26 січня на місці самоспалення Василя Макуха відкрили меморіальну дошку. У такий крайній спосіб цей воїн УПА і політв'язень висловив свій протест проти кремлівської окупації України і Чехословаччини. Це було 5 листопада 1968 року. Відтепер на Хрещатику, неподалік Бесарабського ринку, на будинку 27, увіковічено пам'ять про цю подію. У відкритті дошки взяв участь Посол Чехії в Україні Радек Матула. Через 10 років після В. Макуха самоспалення вчинив Олекса Гірник, протестуючи проти русифікації України. В. Макух народився 14 листопада 1927 року в селі Карів на Львівщині. У 1944 пішов до УПА, діяв у військовій розвідці. У 1946 році поранений і непритомний потрапив у руки НКВД, був засуджений до 10 років каторги і відбув покарання у Дубровлазі Мордовської АРСР. Після табору на спецпоселенні одружився з Лідією Запорою, у них народилося двоє дітей. Після звільнення подружжя оселилося у Дніпропетровську. („Укрінформ“)

■ Стали на захист Уляни Супрун

КИЇВ. – Світовий Конгрес Українців (СКУ) 26 січня виступив на захист виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України Уляни Супрун, яка доклала значних зусиль до проведення в Україні рішучих реформ. Президент СКУ Євген Чолій закликав українців усього світу приєднатися до підтримки У. Супрун, яка служить прикладом здійснення реформ на благо українського народу і його сподівань на шляху до європейської інтеграції. Українська Всесвітня Координаційна Рада (УВКР) звернулася до президента України, прем'єр-міністра та народних депутатів із проханням затвердити У. Супрун на посаді міністра. УВКР з обуренням сприйняло нападки з боку структур та осіб, що несуть безпосередню відповідальність за жахливий стан охорони здоров'я в Україні, на теперішнє керівництво Міністерства охорони здоров'я України на чолі з У. Супрун, якій закидають її „неукраїнськість“. У. Супрун, народжена у США, переїхала в Україну в часи Євромайдану. („Укрінформ“)

■ Бурштин не вивезли

ОДЕСА. – 29 січня прикордонники Одеського загону запобігли спробі вивезення 12 кілограмів бурштину через порт Чорноморськ. Під час перетину кордону на поромній переправі вони викрили 43-річного громадянина України, власника мікроавтобуса „Опель“, який плянував потрапити на теплохід „Генен“ сполученням Чорноморськ-Гайдарпаша (Туреччина) і заховав бурштин під обшивкою автобуса. Вантаж вилучено. („Укрінформ“)

■ Українці здобули медалі

ДУШНІКІ-ЗДРУЙ, Польща. – 27 січня українка Юлія Джима здобула золоту медаль на чемпіонаті Європи з біятлону. Киянка першою закінчила у спринтерській гонці на 7,5 кілометра з двома вогневидами рубежами. Ю. Джима випередила росіянок Світлану Слепцову та Ірину Старих. Ю. Джима 28 січня закінчила другу в гонці переслідування на 10 кілометрів. Вона на 19,8 секунди поступилася І. Старих, третьою була С. Слепцова. 29 січня збірна України стала бронзовим переможцем у заключний день чемпіонату. Анастасія Меркушина, Ю. Джима, Олександр Жирний та Руслан Ткаленко посіли третє місце у змішаній естафеті. Українці втратили шанси на „золото“ континентальної першості після карного кола Ю. Джими на другому етапі естафети. Перемогли росіяни, які випередили норвежців і українців. Наступним змаганням буде чемпіонат світу 9-19 лютого в Гохфільцені, Австрія. („Укрінформ“)

■ Перепоховали Олександра Олеся

КИЇВ. – 29 січня відбулася церемонія перепоховання Олександра Олеся і його дружини Віри на Лук'янівському кладовищі. Цим поклали початок Алеї почесних перепоховань на цьому цвинтарі. Перед тим прощання відбулося у Володимирському соборі. На Панахиді був присутній Президент України Петро Порошенко. (Радіо Свобода)

У Авдіївці загострилося становище

29 січня в районі Авдіївки на Донеччині почався нічим не спровокований наступ російсько-терористичних військ на Авдіївку і навколишні села і містечка. Є втрати з обох сторін. Гинуть не лише військові, а і мирні мешканці, які проживають у цьому регіоні. Президент України Петро Порошенко заявив, що українські військові лише відповідають на вогонь сепаратистів і не ведуть обстрілів по житлових районах Донецька і Ясинької, де, за його словами, сепаратисти розміщують артилерію. Ситуація в районі Авдіївки залишається напруженою.

Глава Донецької військово-цивільної адміністрації Павло Жебрівський повідомив, що ніч проти 1 лютого була відносно спокійною, хоча російські найманці стріляли з „Градів“, гармат і танків. А вже вранці стало відомо про чотири штурми в районі Авдіївки. Терористи намагаються відбити ту позицію, яку вони втратили під час провального штурму Авдіївської промзони 29 січня. Вони знову порушили режим тиші, який зобов'язалася гарантувати Росія. Світова спільнота закликає негайно припинити кровопролиття, а Кремль, своєю чергою, в усьому звинувачує українську сторону.

Український кризовий медіа-центр надіслав 31 січня вміщену нижче заяву Віце-прем'єр-міністра із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванни Климпуш-Цинцадзе щодо ситуації в Авдіївці

Останніми днями ситуація на сході України драматично погіршилася. Заборонена Мінськими угодами зброя широко використовується Росією у Авдіївці та на всій лінії розмежування. Семеро українських захисників убито, десятки поранено за останні дві доби. Відмова Росії та її маріонеток припинити вогонь задля того, щоб відновити інфраструктуру, може залишити 400 тис. людей у регіоні без води, електроенергії і тепла за температури мінус 20 градусів за Цельсієм.

ТРИЩИНА БРЕКЗИТУ

Як Британія розлучатиметься з ЕС

Дмитро Гомон

17 січня британський Прем'єр-міністр Тереса Мей виголосила довгоочікувану програмну промову. Вона також розставила крапки над „і“ щодо того, як саме відбуватиметься процес виходу Британії з Європейського Союзу.

Отже, Велика Британія не буде учасником єдиного спільного європейського ринку, посилить заходи проти мігрантів, але підтримуватиме Євросоюз у питаннях зовнішньої та оборонної політики (читай – підтримуватиме дію санкцій проти Росії та забезпечуватиме діяльність НАТО).

Досі було багато питань щодо того, як саме відбуватиметься процес Брекзиту, адже прецедентів виходу зі складу ЕС досі не було. Наприклад, не було зрозуміло, чи збирається Лондон залишатися під юрисдикцією Європейського суду, чи будуть укладатися угоди про вільну торгівлю та з ким – з усім ЕС одразу чи його окремими членами.

Дата для виголошення промови була обрана не випадково. Т. Мей поділилася баченням процесу Брекзиту в перший день проведення Всесвітнього економічного форуму в Давосі та за три дні до інавгурації Дональда Трампа.

Вихід зі спільного ринку ЕС

Т. Мей оголосила, що, безперечно, країна виходить з-під юрисдикції Європейського суду. „Вихід зі складу Європейського союзу означає, що наші закони будуть створюватися у Вестмінстері, Единбурі, Кардіфі та Белфасті. І ці закони будуть тлумачитись не в Люксембурзі, а в судах нашої країни“, – сказала Т. Мей.

Так само Британія покидає спільний ринок. Прем'єр повідомила, що залишатися членом єдиного ринку означає бути зв'язаним законами ЕС – тобто на практиці не виходити з ЕС.

Проте у своїй промові Т. Мей запевняла, що бізнес не має постраждати, тому вона планує підписати угоду про вільну торгівлю з Євросоюзом, яка надасть максимальну свободу британцям торгувати з ЕС, і навпаки.

Але, повторила вона, люди, які голосували на референдумі, голосували за вихід з єдиного з ЕС ринку. За словами Т. Мей, з часу членства в ЕС торгівля як доля у Внутрішньому валовому продукті знаходилася в застої. Але тепер „настав час“ для Британії виходити в широкий світ та „повторно відігравати роль великої глобальної торговельної нації“.

Жорсткі правила для мігрантів

За словами Т. Мей, Британія має бути відкритою для талантів, але водночас і контролювати кількість людей, які в'їжджають до країни. Мігра-

Ми працюємо над тим, щоб забезпечити базові потреби людей. Водночас, Україна інформує своїх міжнародних партнерів щодо ситуації, надає об'єктивну інформацію та повідомляє про розвиток подій у зоні конфлікту.

Світ має знати правду про злочини Кремля – лише тоді він збагне глибину прірви, в яку нас всіх штовхає Росія.

Боротьба українців проти російських загарбників – це боротьба свободи проти тиранії, майбутнього проти минулого.

ція, власне, була однією з ключових „лякалок“ для прихильників виходу з ЕС під час агітації напередодні референдуму.

За словами Т. Мей, останні десятиріччя „ми бачили рекордні рівні приросту міграції“, що створювало тиск на соціальну сферу, інфраструктуру (дефіцит житла) та рівні заробітку для робітництва. А от контрольована міграція може давати вигоду, переконана прем'єр-міністр.

Кордон з Ірландією

Одним з наслідків Брекзиту стане поява контрольованого кордону між Британією та Євросоюзом, частиною якого є Ірландія. Тож завдання влади буде полягати в тому, щоб в процесі Брекзиту не зник Спільний іміграційний простір між Об'єднаним Королівством та Ірландією.

За словами Т. Мей, між країнами „завжди були особливі взаємини“, тому необхідно знайти практичне рішення проблеми. Мовляв „ніхто не хоче повертатися до кордонів минулого, тож наш пріоритет – знайти практичне рішення так швидко, як зможемо“.

У Дубліні тим часом роздумують над тим, які зиски вони можуть отримати від Брекзиту. Як зазначив офіційний представник ірландського уряду, мова йде про переїзд офісів інституцій ЕС з Лондону до Дубліну, що призведе до збільшення інвестицій та появи нових робочих місць.

До речі, у Північній Ірландії, Шотландії та Вельсі не в захваті від ідеї вийти зі складу ЕС. Т. Мей запевнила, що процес відбуватиметься з урахуванням позицій всіх трьох, так, щоб він „задовольняв усі частини Британії“.

Гроші для ЕС і санкції для Росії

Т. Мей повідомила також, що Лондон далі платитиме гроші Євросоюзові за доступ до певних програм. Але тепер це будуть порівняно малі суми, а не такі, як раніше. А раніше, нагадаємо, Велика Британія вносила у бюджет Євросоюзу приблизно по 15 млрд. євро щорічно.

Також Т. Мей повідомила, що Велика Британія продовжить співпрацю з ЕС у таких галузях, як боротьба з тероризмом, злочинністю та з питань зовнішньої політики. На практиці це означає, що Британія не скасує санкцій проти Росії за її дії в Криму.

„Британія вела Європу до заходів, які були необхідні для підтримання безпеки на континенті: запровадження санкцій проти Росії за її дії в Криму, праця з встановлення миру та стабільності на Балканах або ж захисту європейського зовнішнього кордону. Ми продовжимо тісну співпрацю з

(Закінчення на стор. 18)

ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА УКРАЇНИ

Антикорупційний застій. Чому?

Ярослав Юрчишин

Чим активніше ми залучені в антикорупційну боротьбу, тим з більшою надією кожного року очікуємо позитивних результатів. І цього року нас, на жаль, знову спіткало розчарування.

Індекс сприйняття корупції-2016 показав, що Україна все ще перебуває у товаристві найбільш корумпованих країн світу. Кількість кроків, які їй вдалося ступити вперед, лише 29 проти 100 можливих. Це замало.

Утім, це точка зору людини, яка щоденно заглиблена у питання запобігання й протидії корупції й оточена фанатами антикорупційної справи.

А якщо подивитися на ситуацію під іншим кутком? Очима злиденного пенсіонера, який побачив на телевізорі сюжет про мільйонні декларації нардепів. Очима вояка, що другий рік поспіль засинає під звуки вибухів і який чує про корупційні оборудки знайомих „штабних щурів“. Очима дітей, мати яких загинула під колесами п'яного водія, а злодій залишився на свободі через продажні суди.

Тоді стає зрозуміло, що зроблено ще справді дуже мало.

Злочини режиму Віктора Януковича досі не розслідувані, питання повернення вкрадених активів замовчується, а з деяких поплічників экс-президента-хабарника навіть зняли санкції. Через безкарність елітарної корупції зовсім мало помітно роботу Національного антикорупційного бюро та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, бо система правосуддя залишається недієздатною, і справи проти корумпantів не доводять до логічного завершення.

Завдяки системі відкритих закупівель „ProZorro“ та моніторингові закупівель „Dozorro“, а також системі е-декларування люди побачили значну корупцію при розподілі державних грошей, яка раніше була прихована від сторонніх очей.

Ми можемо перераховувати всі антикорупційні органи та ініціативи, які були задіяні в

роботу протягом року.

Але річ тут не в офіційній статистиці, а в тому, як сприймається корупція широким колом експертів.

Щоб подолати застій в антикорупційній боротьбі, „Transparency International“ в Україні наполягає на п'яти кроках, які допоможуть відчутно знизити реальний рівень корупції.

По-перше, це створення ефективної системи антикорупційного правосуддя із залученням чужоземних спеціалістів як неутрачальних спостерігачів та партнерів. Це сприятиме справедливому покаранню корупціонерів-високопосадовців.

По-друге, держава має зробити все для повернення вкрадених В. Януковичем активів і покарання злочинців з колишньої влади.

По-третє, необхідно активно залучати бізнес, як український так і міжнародний, до встановлення нових прозорих правил взаємин у трикутнику „суспільство-влада-бізнес“. Методами дерегуляції, прогнозованості податкового законодавства, становленням реального верховенства права забезпечити стабільні умови для ведення бізнесу, змінити його ставлення до України.

По-четверте, провести контроль та знизити ступінь секретності в секторі безпеки та оборони за напрямками: статті державного бюджету, річні плани державних закупівель, інформація про їхнє проведення та укладені контракти.

І наостанок, – налагодити системну комунікацію щодо антикорупційної реформи з суспільством та міжнародними партнерами на базі реальних фактів та досягнень, а не обіцянок. Чітко дотримуватися взятих на себе міжнародних зобов'язань.

Корупції має стати значно менше за головним індексом – внутрішнім відчуттям самих громадян України. До праці!

„Українська правда“

Ярослав Юрчишин – виконавчий директор „Transparency International“ в Україні, Київ.

ПОЛІТИЧНІ ЗАЛАШТУНКИ

„Гнівна відповідь дестабілізаторам“

Костянтин Матвієнко

У січні планував зробити два дописи. Один мав стосуватися хвилі гвалту, що його чинить київська міська влада проти підприємницького середовища у столиці. З наступним узагальненням стосовно державної політики нищення середнього прошарку з допомогою адміністративно-фіскальних і тарифних механізмів.

Другий блог мав я намір присвятити шкідливості грантоїдської спільноти, яка бурхливо вдає компетентність у здійсненні адміністративної, адміністративно-територіальної та інших реформ, які вже буквально привели до того, що у багатьох сільських школах температура повітря сягає 12 градусів, а головні лікарі ряду районних лікарень погрожують обслуговувати населення коли є у паспорті штамп про реєстрацію. Руйнуючи систему адміністративного районного поділу, реформатори не створили ефективної нової. Відтак „розчиняється“ територіальна основа системи влади в Україні.

Однак, заява Президента Петра Порошенка про „неможливість відмовитися від Донбасу“ ще раз повертає нас до найбільш обставини сьогодення – війни Росії проти України. Президент говорить, що „у нас є політичні сили, які в ретельно завуальованій формі пропонують відмовитися від Донбасу“. І додає: „Маю засмутити декого в Києві, а також у Москві, де особливо слабкі на язык політики не приховують російської ставки на організацію в Україні штучних протестів та дострокових парламентських виборів“.

Справді є такі політичні сили. До них належать наділені владою політики, які цілковито ігнорують факт окупації та анексії росіянами Криму, відокремивши його правовий статус

від правового статусу окупованих росіянами ж частин Донецької і Луганської областей.

Днями Кабінет міністрів ухвалив Рішення „Про затвердження плану заходів, спрямованих на реалізацію деяких засад державної внутрішньої політики щодо окремих районів Донецької та Луганської областей, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження“. Цим правовим актом фактично ігнорується факт окупації Росією названих територій та не дано оцінки причин гуманітарної катастрофи на них. Однак, фактично визнається відповідальність держави України за те, щоб забезпечити дотримання там основних прав і свобод людини. Це при тому, що у рішенні констатується факт неможливості здійснення влади державними органами України на окупованих територіях.

Найголовніше: а де аналогічний документ щодо Криму? Точніше, це мав би бути єдиний план заходів щодо деокупації. У відсутності такого плану, основним (крім створення нових корупційних потоків) сенсом згаданого розпорядження Кабінету міністрів є формування доказової бази проти України, яка, визнаючи свою відповідальність за долі людей, що перебувають в окупації, зробила вкрай мало для них. Розпорядження фактично є аргументом для тих кримчан, які ще сподіваються повернути півострів Україні, що Україна фактично відмовляється від них. Відтак немає жодного сенсу домагатися відновлення територіальної цілісності України у її визнаних світовим співтовариством кордонах.

Не здивуюся, якщо цей правовий акт українського Уряду стане і аргументом для нової

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Янукович не хоче їхати в Україну

РОСТОВ-НА-ДОНУ, Росія. – Колишній президент України Віктор Янукович 30 січня заявив, що не може прибути до Генеральної прокуратури через загрозу його безпеці, але готовий для проведення слідчих дій на території Росії. В. Януковича підозрюють у державній зраді, пособництві в умисних діях, вчинених з метою зміни меж території України, а також пособництві у веденні агресивної війни. 20 січня Печерський районний суд Києва надав дозвіл на заочне досудове розслідування щодо В. Януковича. (Радіо Свобода)

■ Прийняла постріл на себе

ОДЕСА. – 29 січня на базарі „Старокінний“ мешканець Біляївського району розпочав сварку з своїм односельцем, дістав з свого авта обріз рушниць та хотів вистрелити, але продавець кави вхопилася за обріз та нахилила його до низу. Жінка отримала вогнепальне поранення ноги. Правопорушника доставлено до поліції. („Укрінформ“)

■ Росія б'є зброєю звільнення заручників

КИЇВ. – Питання звільнення заручників, яких утримують на окупованих територіях України, і політв'язнів, які перебувають в Росії, фактично заблоковано з вересня. Про це 29 січня заявила представник України у Тристоронній контактній групі Ірина Геращенко. „Виконання Мінських угод було заблоковане Росією і маріонетковими „республіками“, тому що Росія не збирається покищо виходити з Донбасу. Кремль відверто чекав, що нова адміністрація в США може бути більш поступливою, а 2017 принесе більш лояльні уряди у низці європейських країн“, – заявила І. Геращенко. („Українська правда“)

■ Свята будуть без вихідних днів

КИЇВ. – Директор Інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович 29 січня запропонував скасувати вихідні дні 8 березня, 1 та 9 травня, але не самі свята. Українцям пропонують зробити вихідними 9 березня (Шевченків день) і День сім'ї (друга п'ятниця вересня). Вихідним стає 8 травня – День пам'яті та примирення, що вшановується синхронічно із Європою. 9 травня залишиться державним святом, але не вихідним днем. Крім того, скасовується практика перенесення вихідного на понеділок, якщо свято випадає на суботу-неділю (крім Нового року, Різдва і Великодня). Вже розроблено проєкт закону „Про державні свята в Україні“, який буде подано на громадське обговорення. (УНІАН)

■ Українка отримала престижну нагороду

КИЇВ. – 27 січня українська вчена Марина В'язовська отримала „Премію Салема 2016“ – престижну математичну нагороду, яку щороку присуджують молодому математикові за видатні результати досліджень. Нагороду їй присудили за її відкриття світового рівня. У 1611 році німецький філософ та вчений Йоган Кеплер поставив одне з найскладніших питань у математиці – про найщільніше пакування куль. Через 400 років, у 2016 році, це завдання розв'язала українка, яка вивела точну формулу і зуміла запакувати кулі у восьми та 24-вимірному просторах. Це відкриття тісно пов'язане з теорією передання інформації. М. В'язовська закінчила Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2013 року здобула ступінь доктора природничих наук у Бонському університеті. Зараз живе і працює у Берліні. (BBC)

■ Зброї у людей стало більше

КИЇВ. – Конфлікт на Донбасі призвів до небаченого поширення нелегальної зброї в Україні. З 2014 року Україна стала європейським провідником на ринку нелегальної зброї та боєприпасів. Найбільшим попитом користуються гранати та вибухівка, а також різноманітні гранатомети. Автомат АК-74 зловмисники намагаються продати за 7,000-8,000 грн., його модернізовану версію АКС74У – за 15 тис. грн., пістолети ПМ і ТТ – 5,000-10 тис. грн., гранати – 400-600 грн. (BBC)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Новий Президент Гамбії повернувся

БАНДЖУЛ, Гамбія. — Президент Гамбії Адама Баров повернувся на свою батьківщину 26 січня, закріпивши своє місце першого нового головнокомандувача країни за два десятиліття, закінчуючи політичну кризу. Народ з нетерпінням очікував А. Барова, котрий обіцяв замінити авторитарну політику попереднього глави країни Ягя Джамеги. А. Баров переміг Я. Джамегу у президентських виборах в грудні 2016 року, але той не хотів передати владу. А. Баров склав президентську присягу 19 січня в Посольстві Гамбії в сусудньому Сенегалі через непевну ситуацію в його країні, яка має 1.9 млн. населення. Я. Джамега нарешті покинув Гамбію 25 січня після натиску міжнародної спільноти, яка вислала регіональні збройні сили в складі 2,500 чоловік, які були готові усунути його після 22-річного панування. („Associated Press“)

■ Новий Посол США прибула до ООН

НЬЮ-ЙОРК. — Новий Посол США до ООН Нікі Гейлі прибула 27 січня до штабу цієї світової організації, де вона зустрілася з Генеральним секретарем ООН Антонієм Гутересом. У розмові з репортерами вона сказала, що США пам'ятатимуть, коли союзники не підтримають їх. Від 2011 року Н. Гейлі була республіканським губернатором Південної Кароліни, аж в цьому році Президент Дональд Трамп призначив її на новий пост. Вона також сказала, що США перевірять ефективність ООН. Д. Трамп хоче перевірити американське фінансування цієї організації з метою скорочення його на половину. США дають найбільшу фінансову підтримку ООН, сплачуючи 22 відс. головного бюджету, який становить 5.4 млрд. дол., і 28 відс. миротворчого бюджету, який становить 7.9 млрд. дол. („Reuters“)

■ Зростає бездітність серед європейок

ПАРИЖ. — Жінки в Європі мають чимраз менше дітей. Цю статистику оприлюднив французький Національний інститут демографічних студій у своєму виданні за січень 2017 року. Зріст бездітності найбільше помітний в південній Європі, де понад 20 відс. жінок, народжених в ранніх 1970-их роках в Греції, Італії та Іспанії, є бездітними. У західній Європі найвища бездітність (20 відс.) є в Австрії, Німеччині та Швейцарії. Інститут вважає, що бездітність вже усталізувалася в західній та північній Європі, але правдоподібно збільшуватиметься в південній Європі, де може досягнути 25 відс. („BBC“)

■ „Міс Франція“ обрана на „Міс Всесвіт“

МАНІЛЯ, Філіпіни. — Студентка з Франції Іріс Мітенайре, яка вчиться на хірурга-стоматолога, була обрана на „Міс Всесвіт“ 30 січня. В конкурсі, який відбувся в Філіпінах, брало участь 86 красунь, а його формальним власником є Дональд Трамп. Останній раз „Міс Франція“ виграла цей конкурс понад 60 років тому. 24-річна І. Мітенайре сказала, що її перемога потішить французький нарід після терористичних атак останніми роками. Її коронувала уступаюча „Міс Всесвіт“ Пія Вурцбах з Філіпін. Першою заступницею обрано „Міс Гаїті“, а другою „Міс Колумбія“. Представниця України, 19-річна киянка родом з Криму Олена Сподинюк, під оплески глядачів презентувала вбрання „Квітуча Україна“, яке увійшло до 27 найкращих. („Associated Press“)

■ Трамп дав номінанта до Верховного Суду

ВАШІНГТОН. — Президент США Дональд Трамп 31 січня призначив номінанта до Верховного суду США. Ним є 49-літній консервативний суддя Ніл Горсуч, наймолодший кандидат на цю посаду за останніх 25 років. Н. Горсуч є знаний в 10-му Окружному апеляційному суді в околиці Денверу, Кольорадо, за його виразне легальне писання, підтримку судової перевірки урядових правил та оборону релігійної свободи. Якщо його номінацію затвердить Сенат, він займе місце Антонія Скалії, котрий помер минулого року і був найсильнішим консервативним голосом Верховного суду. („Associated Press“)

День пам'яті героїв Крут

99 років тому, 29 січня 1918 року, невдовзі після проголошення незалежності Української Народної Республіки (УНР), молоді українці з Першої Київської юнацької школи ім. Богдана Хмельницького, Помічного студентського куреня Січових Стрільців, студенти київських вищих навчальних закладів та гімназисти старших класів на кілька днів зупинили просування на Київ московсько-більшовицького війська. Бій під Крутами стався за 130 кілометрів від Києва і тривав п'ять годин. 27 юнаків потрапили після бою в полон до більшовиків та були страчені. Нижче вміщено повідомлення про відзначення в Україні Дня пам'яті героїв Крут.

КИЇВ

На Арсенальній площі клуб військово-історичної реконструкції „Повстанець“ показав реконструкцію бою між більшовиками та воїнами УНР за завод „Арсенал“, який відбувся у січні 1918 року. Потім розпочалася смолоскипна хода на честь загиблих Героїв Крут, яка завершилася Молебнем біля Аскольдової могили.

29 січня Президент України Петро Порошенко у зверненні до українського народу в День пам'яті героїв Крут згадав про традицію вшановувати й сучасних героїв, які віддали своє життя за суверенітет і територіальну цілісність України вже в нинішній українсько-російській війні. Він також висловив вдячність за чесну й героїчну щоденну працю воїнам, які у складі Збройних сил, Націо-

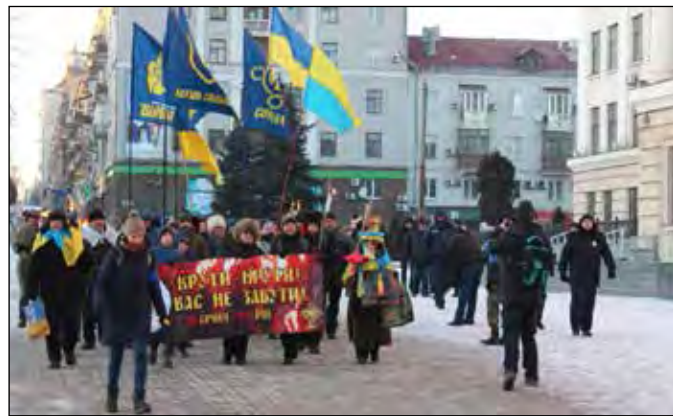

нальної гвардії, Служби безпеки, Державної прикордонної служби, Національної поліції „відстоюють наше право творити власну державу“. (Фото: Радіо Свобода)

ЗАПОРІЖЖЯ

У місті День пам'яті героїв Крут відзначили смолоскипною ходою центральним проспектом міста. Акція відбулася в місті втретє. Її учасники пройшли від міської ради до майдану Героїв революції, де відбулося віче.

У обласному краєзнавчому музеї, 27 січня відбулася лекція мужности до Дня вшанування героїв Крут. Провів її обласний центр патріотичного виховання молоді серед історичних експонатів та з участю науковців музею. (Фото: Радіо Свобода)

ЛЬВІВ

На Личаківському цвинтарі, біля могил учасників бою під станцією Крути Ігоря Лоського та Андрія Лазаренка 29 січня вихованці Військового лицю ім. Героїв Крут урочистим маршем вшанували київських студентів і бійців вільного козацтва, які загинули в 1918 році під час бою з більшовицькою армією.

Лицейсти у парадній уніформі з прапором лицю та державними прапорами України здійснили урочисте проходження у присутності керівництва органів влади області та міста, численних представників громадськості. У парку „На валах“ відбулося театралізоване військово-історичне дійство „Бій за станцію Крути“. (Фото: УНІАН)

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

У Черкасах відбулася смолоскипна хода до Дня пам'яті героїв Крут. Вшанувати загиблих прийшли кілька сотень активістів націоналістичних та патріотичних об'єднань.

„Серед тих, хто 29 січня 1918 року став до нерівного бою і вкрив славою українські знамена, були й сини Черкащини. Валентин Отамановський з Смілянщини мав дипломи кількох університетів і знав сім європейських мов, мав можливість залишатися у Відні, де керував видавництвом „Вернигора“. Іван Шарий з Чорнобаївщини був чудовим педагогом і очолював столичний Будинок вчених. Усе це було вже після Крут, в бою під якими вони уціліли. Машина радянських

репресій наздогнала їх у 1929 році: В. Отамановського відправили до концтабору, а І. Шарого – розстріляли“, – повідомив голова обласної адміністрації Юрій Ткаченко. (Фото: Олександр Костирко)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

„Мирний плян“ Порошенка на 2017 рік

Михайло Басараб

В останні дні минулого року Кабінет міністрів оголосив громадські публічні обговорення проєкту Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України. У листопаді 2016 року була розроблена концепція цієї програми. А ще раніше і очевидно для цього Президент Петро Порошенко чи Голова Верховної Ради Володимир Гройсман (це не має принципового значення) наполягли на створенні Міністерства з питань тимчасово окупованих територій.

Сам Міністр Вадим Черниш не приховує, що його призначення лобював впливовий член фракції „Блоку Петра Порошенка“ і давній соратник Президента Олександр Третяков. До речі, кумом О. Третякова є Дмитро Табачник. Кажуть, що вони навіть мали спільний бізнес. Але зараз, власне, не про них, а про програму відновлення миру на Донбасі.

Для повного розуміння, що це за рух і з чим їх намагаються нам подати, варто зачитувати: „Метою Державної цільової програми є відновлення та розбудова миру у східних регіонах України, що передбачає стимулювання соціально-економічного розвитку територіальних громад для підвищення якості життя населення через зміцнення їх спроможності та соціальної стійкості, стимулювання економічної активності“.

Ось ще кілька перлів з цієї програми:

„Виникнення гострої кризової ситуації у східних регіонах України зумовлено низкою зовнішніх та внутрішніх (!) причин. Ще до початку конфлікту Донецька та Луганська області стикалися з суттєвими довготерміновими викликами, пов'язаними з бідністю, складною демографічною ситуацією та застарілою структурою економіки...“.

„Розв'язання проблеми потребує державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та

органів місцевого самоврядування, забезпечення міжгалузевих і міжрегіональних зв'язків...“.

„Шляхи і способи розв'язання проблем:... внесення змін до законодавства у частині удосконалення процедур забезпечення процесів відновлення та розбудови миру...“.

Отже, це можуть бути і закон про вибори на окупованих територіях, і зміни до Конституції?

Цих фрагментів тексту досить, аби зробити висновок, що „події на Донбасі“ урядовими документами кваліфікуються як внутрішній конфлікт. Жодного слова про збройну агресію Російської Федерації. Натомість міститься визнання того, що „криза на Донбасі“ викликана низкою внутрішніх причин.

Виникає слушне запитання: з якою метою? Хтось вважатиме, що це розпил бюджетних коштів, адже йдеться про програму і проєкти, які за пару років здатні „з'їсти“ не одну сотню мільярдів гривень. Насправді все набагато гірше. Руйнівний ефект цього задуму П. Порошенка-В. Гройсмана значно масштабніший. Це реалізація „Мінських“ завдань без виконання „Мінських домовленостей“. За реалізацію цього задуму взялися серйозно. Заступник В. Черниша Георгій Тука наполегливо гарантує нам реінтеграцію окупованих територій Донбасу вже у цьому році.

За несприятливої зовнішньополітичної кон'юнктури у 2017 році і з огляду на внутрішні обставини реінтегрувати Окремі райони Донецької і Луганської областей (ОРДЛО) проти-показано. Це ж очевидно. Спроби нашвидкуруч запхати ОРДЛО в Україну тишком-нишком матимуть для П. Порошенка фатальні наслідки. Цей плян або будь-які інші подібні ініціативи принесуть не мир, а громадянський конфлікт в масштабах всієї України.

„Газета по-українськи“

Михайло Басараб – український політичний експерт, Київ.

Запалили свічки в знак 75-річного болю

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – У області 26-27 січня відбулась меморіальна акція „Запали шість свічок“, присвячена Міжнародному дню пам'яті Голокосту. Її ініціатором та організатором став обласний центр народної творчості, який закликав усіх жителів області пом'янути загиблих під час Голокосту, передати цю пам'ять через фільми, книжки, твори мистецтва, свідчення очевидців.

У Дубні відбувся міський захід-реквієм „Забуттю не підлягає“, який збігся в часі з 75-ми роковинами розстрілів єврейського населення у цьому населеному пункті. У 1942 році німецькі окупанти зігнали в місцеве гетто 8,000 євреїв і майже всіх знищили.

На поминальних заходах у Млинові, якому також судилася доля голокостівської драми, була оприлюднена фотографія передвоєнного часу. На ній 25 дітей та п'ять вихователів єврейського дитячого садочка, що діяв у селищі. Усі вони стали в'язнями млинівського гетто, куди нацисти зігнали понад 2,000 євреїв. Їх розстрілювали партіями. Безпосереднім свідком розстрілів у Млинові був його мешканець Дмитро Савицький, котрого німці змусили засипати ями з убитими.

Відлуння трагедії пролунало і в Радивилівському районі, де вшанування пам'яті жертв відбулося на хуторі Пороховня з віче-реквіємом, покладанням вінків до пам'ятного знаку убійним євреям. Сюди, у Пороховню, 1942 року нацисти привели на розстріл із трьох гетто, розташованих у Радивиліві, майже 3,000 мирних жителів, в основному єврейської національності.

Лише окремим приреченням тоді вдалося врятуватися. У їх числі Шифра Півторак, яка вибралася з могили, переховувалася в лісах та в обійсті родини Бортників, а по війні розповіла всю правду про цей жахливий злочин.

Пам'ятник жертвам Голокосту в Дубні.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Трамп скоротив бюрократичні правила

ВАШІНГТОН. – Президент США Дональд Трамп підписав президентський наказ 30 січня, в якому драматично скорочуються федеральні правила. Згідно з наказом, за кожне нове правило, видане різними бюрократичними агенціями, вони мусять скасувати два правила. Під час своєї президентської компанії підприємець Д. Трамп обіцяв зменшити федеральні вимоги, які обтяжують американські компанії. Деякі правила не підпадають цьому новому наказові, включно з тими, які відносяться до справ військових та національної безпеки. Відповідальність за втілення цього наказу матиме директор Бюра керування та бюджету (OMB) Мік Мулвейні, який від 2011 року був республіканським конгресменом з Південної Кароліни, а в цьому році Президент Д. Трамп призначив його на новий пост. („Reuters“)

■ Президент Польщі привітав війська США

ВАРШАВА. – Президент Польщі Анджей Дуда 30 січня привітав історичну присутність військ США на польській землі, кажучи, що це закріплює безпеку його країни в НАТО. Американська озброєна бригада в складі 3,500 чоловік, разом з танками та іншою важкою зброєю, творить одне з найбільших розгортань військ США в Європі від часів „Холодної війни“. Вони були вислані попереднім Президентом США Бараком Обамою для заспокоєння союзників НАТО в Східній Європі після російської анексії Криму в 2014 році. Присутнім на початку спільних навчань американських і польських військ був генерал-лейтенант Бен Гаджес, командир американських військ в Європі. 30 років тому, на місці, де тепер вітають війська США „перебувала інша армія, яка не була запрошена і яку ми мусіли трактувати як союзників“, – сказав А. Дуда, натякаючи на колишні советські війська в тодішній комуністичній Польщі. („AFP“)

■ США і Південна Корея бачать загрозу

СЕУЛ. – Секретар оборони США Джеймс Метіс і його південнокорейський колега Ган Мін-ку погодилися під час телефонічної розмови 30 січня зміцнити їхню оборону проти „зростаючої північно-корейської загрози“, серед звідомлень, що Північна Корея готується до нового випробування своїх ракет. Міністерство оборони Південної Кореї повідомило, що обидві сторони погодилися на розміщення американської оборонної системи „ТНААД“ в Південній Кореї для захисту країни від ядерних та балістичних спроможностей комуністичної Північної Кореї, яка провела серію ядерних і ракетних випробувань наперекір санкціям ООН. Обидві Кореї технічно ще перебувають в стані війни, бо їхній збройний конфлікт 1950-1953 років закінчився перемир'ям, а не мирним договором. („Reuters“)

■ Армія деактивізує розвідувальні відділи

САН-АНТОНІО, Тексас. – Армія США оголосила 24 січня, що вона деактивізує 300 розвідувальних відділів на активній службі та чотири сотні в Національній гвардії. Члени цих військових частин будуть призначені до інших відділів. Аналітики прийшли до висновку, що командири сухопутних частин скоріше користуються технологією, такою як сателіти чи безпілотники, чим малими розвідувальними відділами. Але критики кажуть, що у випадку електронних протизаходів, не буде кому спостерігати за ворогом. („Stars and Stripes“)

■ Конгресменка зустрілася з аль-Асадом

ВАШІНГТОН. – Демократична конгресменка з Гаваї Тульсі Гебард зустрілася з Президентом Башар аль-Асадом під час таємної, чотириденної візити до Сирії. Вона розповіла про це агенції новин „Сі-Ен-Ен“ 25 січня. На запит, чи вона не мала застереження про зустріч з Б. Асадом, котрий відповідає за смерть сотень тисяч сирійського цивільного населення, вона відповіла, що мусить бути діалог між США та Сирією. Т. Гебард є членом Конгресового комітету для збройних сил і закордонних справ. Вона недавно внесла законопроєкт, який забороняв би висилку федеральних фондів націям, які підтримують тероризм. Вона додала, що сирійці сказали їй, що немає поміркованих повстанців у країні. („CNN“)

Їхати з України чи не їхати...

В останні тижні засоби масової інформації в Україні активно обговорюють тему трудової еміграції з країни і закордонного заробітчанства. Відомо, що ці процеси почалися відразу з розпадом СРСР і відновленням незалежної української держави, однак, соціологи і політики стурбовані посиленням цих тенденцій, адже вони свідчать, що соціально-економічні проблеми, замість успішно вирішуватися, дедалі загострюються. Не дочекавшись поліпшення матеріальних умов всередині країни, люди шукають їх поза кордонами. І їдуть найжиттєздатніші, певні, що зі своїм розумом, фаховістю чи вмільми руками дадуть собі ради. Цим сприяють розвиткові чужих суспільств. А тим часом сама Україна, втрачаючи важливий людський ресурс, не стає сильнішою.

Ось дещо зі статистики. Згідно з даними Бюра міжнародної міграції ООН, від 1991 до 2015 року з України емігрувало 6 млн. громадян: до Казахстану – 120 тис., Ізраїля – 130 тис., Чехії – 100 тис., Польщі – 200 тис., Італії – 220 тис., Німеччини – 270 тис., США – 345 тис., Іспанії – 80 тис., Канади – 70 тис., Португалії – 45 тис. Це все легальна еміграція. Нелегальна додає до офіційних цифр щонайменше 5 млн. осіб. Українські демографи стверджують, що за останні 20 років з України виїхало до 15 відс. економічно активних громадян.

У 2016 році різні компанії в Польщі надали тимчасову працю для 1.3 млн. українців. За той один рік вони заробили понад 2 млрд. дол., переказавши до України валюти, котра в еквіваленті перевищила 50 млрд. грн. А загалом частка переказів від „заробітчан” з-поза кордонів склала 5 відс. Внутрішнього валового продукту.

Ситуацію для України ускладнює та обставина, що всі європейські країни переживають демографічний спад, тому зацікавлені в чужих руках. Скажімо, польське Міністерство з питань праці та соціальної політики оголосило про плян зрівняти заробітну платню поляків та найманих робітників з-за кордону. А це ще більше заохочує до виїзду. За результатами найсвіжішого опитування, здійсненого соціологами київського Інституту Горшеніна, понад 40 відс. українців віком від 18 до 29 років готові виїхати з України заради кращої самореалізації.

Звичайно ж, цей еміграційно-заробітчанський дискурс має не лише економічний, але й політичний, світоглядний, моральний вимір. Висловлюються точки зору, з якими тяжко не погодитися. Мовляв, молода, освічена економічно активна українська людина повинна свою енергію зосередити на внутрішніх змінах в Україні, а не послаблювати її таким нібито вимушеним, але, властиво, – зрезигнуванням.

„Залишаючи Україну, ми капітулюємо як покоління”, – говорить народний депутат Мустафа Найєм. Не будучи етнічним українцем, він в такій мірі любить Україну і відчуває обов'язок жити для неї, що не бачить для подібної капітуляції жодного виправдання. При цьому дуже слушно застерігає: „Не ставши господарями в себе вдома, в інших ми приречені бути вічними гостями або людьми другого сорту”.

Словом, проблема – не надумана. І в цілому вона зводиться до ефективності влади в реформуванні застарілої державної системи і до ефективності громадянського суспільства, від якого залежить і сама влада, залежать реформи, залежить доля України.

ІСТОРІЯ

Парк „Софіївка” – минуле і сучасність

Левко Хмельковський

Уже не один раз „Свобода” згадувала про Національний дендрологічний парк „Софіївка” в Умані на Черкащині. Проте цей парк – частина історії України і заслуговує на ширшу розповідь. Для цього я скористався спогадами Антоні Хшанцевського, який народився у волинському селі Печиховстві 6 червня 1770 року. Батько його 1782 року він узяв в оренду у Станіслава Потоцького село Безпечна біля Умані, а сам Антоні вчився в уманській школі отців-василіанів, після чого став у Варшаві довіреною особою С. Щенсни (Фелікса) Потоцького й далі служив в його уманському маєтку.

Після смерті С. Потоцького А. Хшанцевський певний час жив у селі Сverdликівці, звідки його запросив у Стеблів, до свого маєтку, Герман Головинський, історик і краєзнавець. У нього А. Хшанцевський писав спомини, але не встиг їх закінчити до свого відходу у 1851 році. Копію рукопису він передав письменникові Михайлові Грабовському. Сам рукопис зберігається в бібліотеці Польської Академії Наук. Пізніше були видані уривки споминів, а повністю вони побачили світ лише 1976 року.

Спершу наведу сучасну довідку про парк „Софіївка”: „Парк заснував у 1796 році власник Умані, магнат Станіслав Щенсни Потоцький і назвав на честь своєї дружини Софії. Автором проекту і керівником будівництва був військовий інженер Людвіг Метцель. У 1832 році, після польського повстання, уманські землі з парком були конфісковані й передані Київській казенній палаті. Того ж року цар подарував Уманський парк своїй дружині Олександрі Федорівні”.

Микола І відвідав „Софіївку” і наказав усунути статуї Тадеуша Костюшка і наполеонівського генерала Юзефа Понятовського, натомість встановити статую своєї дружини, на честь якої „Софіївку” почали називати „Царицин сад”. За радянської влади статую цариці відправили в музей, а замість неї встановили пам'ятник Ленінові, котрий 1964 року замінили погруддям Тараса Шевченка, але 1985 року його передали в село Родниківку.

Появі парку передували нещасливі шлюби С. Потоцького. Ще зовсім юним, зростаючи в маєтку батька у Христинополі (тепер Червоно-

град), він покохав сусідку Гертруду Коморовську і таємно узяв шлюб з нею. Коли за наказом батька Гертруду спробували викрасти і, не хочаючи, вбили, С. Потоцький вдавсь до самогубства, але його врятували. Другий шлюб з Жозефіною Мнішек був вкрай невдалим аж до її смерті у Санкт-Петербурзі після спроби позбутися чергової небажаної вагітності від російського генерала. На той час С. Потоцький уже жив з Софією Вітт, дружиною Юзефа Вітта, яка стала його коханням, а потім дружиною до кінця життя. Трійко їхніх дітей померли молодими і про них нагадує зламана колона у парку.

А. Хшанцевський пише: „1795 року Потоцький об'їздив околиці довкола Умані і побачив біля міста урочище, розмаїттям своєї природи і величчю скель гранітних до великої краси придатне. У цьому місці за пляном Метцеля заснував він парк, який ім'ям своєї коханої назвав „Софіївкою”. Впродовж 10 років, аж до смерті, він великі кошти витрачав на його поліпшення, бо там усяка людська праця щедро винагороджувалася і мільйони коштувала, адже Потоцький усяку панщину замінив на грошову оплату і платив за день праці 15 грошів, а за день з тяглом 15 грошів, усі фільваркові лани та вільні землі віддав у безплатне використання”.

Про економічні реформи С. Потоцького А. Хшанцевський пише: „З кожної хати, заселеної навіть чисельною родиною, не відробляли панщини більше як один день на місяць, 12 днів на толоку і стільки ж на жнива. Дівчата частували горілкою економів, щоб ті узяли їх до праці у фільварку. З радістю бачив я достатнє й щасливе життя селян у підлеглий цьому магнатові країні. Сніжнобілі хати, не у ряд поставлені, а згідно умов місцевості, зеленим садом або вербами оточені, худобою, кінями, вівцями й домашнім птаством оживлені, мали радісний вигляд красивих і заможних поселень. Скрізь були свобода, достаток і веселі лиця. У літній вечір сільські вулиці бриніли співом дівчат, грою сопілок до танців і гопака, який колихав землю. У дні свят усі побожно йшли до церков, а гулянка по полудні збирала до корчми народ здоровий, дорідний і охайно убраний. Що вже говорити про хутори, як розкішні

(Закінчення на стор. 14)

Парк „Софіївка”. Ілюстрація з книжки Антоні Хшанцевського.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

Fax (973) 644-9510

E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Готуємося до XXXI Конвенції СУА на Флориді

26-29 травня відбудеться XXXI Конвенція Союзу Українок Америки (СУА) в місті Тампа, на Флориді. Щотри роки конвенції СУА відбуваються в різних містах США, де існують відділи та округи цієї організації. В 2017 році містом конвенції було вибрано Тампу, де діє 124-ий Відділ СУА, який разом з 17-им, 56-им і 137-им Відділами на Флориді вітатиме делегаток та гостей конвенції.

Гасло конвенції „Наше членство – наша сила“ передає важливу роль її членок у виконанні напрямних своєї організації. На конвенцію СУА зберуться делегатки всіх відділів та представники вільних членів СУА. Вже не буде, на жаль, засновниць організації, але будуть представлені їхні дочки, які приїхали до США зовсім юними, або народилися в

Америці. Вони є сполучною ланкою з американським світом, а жінки нової четвертої хвилі є сполучною ланкою з Україною.

СУА дбає про збереження української ідентичності і культурної спадщини за кордоном України, інформує американське громадянство про українську культуру і правдиву історію, допомагає українцям у США і поза їх меж, зокрема у наукових студіях і дослідках української історії і культури, підтримує зв'язки з іншими українськими і американськими та міжнародними науковими та харитативними організаціями, зокрема жіночими, підтримує Український Музей в Нью-Йорку, бере участь в українському, американському та міжнародньому жіночому русі.

СУА створив фонд „Допомога

жертвам української Війни гідності“ та фонд „Допомога сім'ї загиблого воїна“. СУА був активним у створенні відділу жіночих студій при Українському Католицькому Університеті у Львові. Вже 50 років СУА проводить Стипендійну акцію, щоб допомагати здібній українській молоді в різних країнах світу здобути вищу освіту.

26 травня відбудеться зустріч з програмою і несподіванками для делегаток і гостей. 27 травня виступить оперова співачка Віра Сливоцька, внучка українських емігрантів, яка виступала в різних оперних театрах, та піаніст Ігор Шевців, а також і тріо „Сестри Максимович“ з Маямі. 28 травня (день присвячений 50-літтю Стипендійної акції СУА) виступить дует „Гердан“: Андрій Підківка (сопілка) та Соломія Горохівська (скрипка)

У ділових сесіях братимуть участь представниця СУА в Україні для гуманітарних і суспільних справ д-р Марія Фуртак, депутат Верховної Ради, голова Підкомітету з питань забезпечення громадського здоров'я, член команди, яка допомагає СУА у всіх питаннях щодо допомоги жертвам війни в Україні д-р Василь Пазиняк і д-р Олег Романчук, директор Інституту психічного здоров'я та „Простір надії“ (Центр консультування і травмотерапії), де жертви війни отримують безкоштовну допомогу з підтримкою СУА.

Учасники конвенції зможуть насолоджуватися красою океанських пляжів, грати в гольф та різні види водного спорту, відвідати різні культурні центри.

Віра Боднарчук, прес-референт конвенції, Тампа, Флорида.

Де вживати слово „генетика“?

Слово „генетика“, як його вжито у листі „Генетика геноцидів“, поміщеному у „Свободі“ 6 січня, може викликати непорозуміння та навіть від'ємний відгук, оскільки „генетика“ означає лише особливу царину біологічних наук, так як механіка, математика, чи хемія є царинами фізичних наук. З такої точки зору може вважатися недоречним говорити про присутність чи відсутність генетики.

Генетичні поняття, пов'язані з окремими людьми та народами, є дуже чутливими питаннями, до яких треба ставитись обережно

но через їхнє іноді політичне зловживання, а тому треба обережно вживати етнічні прикметники у таких справах. Отже, коли йдеться про риси, здібності, прикмети, сукупність генів різних одиниць то доцільніше використати відповідні та устійнені наукові вирази – популяційна генетика, геном, генотип, геноміка, епігеноміка, поведінкова генетика, і тим подібні, ніж вислови, що можуть бути зумисно неправильно вжиті.

Роман Воробець,
Александрія, Вірджинія

Комітет XXXI Конвенції Союзу Українок Америки.

Вивчаймо українську мову

Доктор філологічних наук Олександр Пономарів відповідає на запитання читачів ВВС. Початок у „Свободі“ 22 січня, 12 лютого, 4 березня, 15 квітня, 13 травня, 8 липня, 19 серпня, 16 вересня.

Ірина Ісай здивувалася звертанням „товариш“ на параді на честь Незалежності України в 2016 році.

Мене це звертання теж здивувало. На початку незалежності було звертання „пане“. Пам'ятаєте, була дуже гарна пісня „Пане полковнику, мій синьоокий“? Потім комуністи у Верховній Раді повернули радянське „товариш“. Думаю, варто повернутися до українських звертань.

Наталя Данилюк пропонує замість „іногородній“ використовувати слово „іноміський“.

Мені ця пропозиція подобається, оскільки назва великого населеного пункту – місто. Город у цьому значенні застаріло.

Єдиноборство чи двобій?

Російське єдиноборство українською мовою – двобій, герць, одноборство.

Як називати футбольну команду з міста Кропивницького?

Найкраще – „Зірка“ з Кропивницького.

Чи відповідає правилам української мови назва „Школа народжувати“?

Теоретично відповідає, хоч є й варіант „Школа народжування“.

Доторкнутися до стіп чи стоп святого?

Слово стопа, як частина ноги, в родовому відмінку множини має форму стіп (як ніг від ноги). Тож доторкнутися до стіп святого.

Де ставити крапку?

Щодо розділових знаків рекомендую пристати на варіант українського правопису, тобто ставити крапку після закритої дужки. Наприклад: (Того дня була гарна погода).

Чи є різниця між словами слухач і студент.

Раніше слухач уживалося в значенні студент, але в сучасній мові студент – той, хто навчається у вищому або в середньому спеціальному навчальному закладі. Слухач – той, хто слухає когось або щось. Слухач може бути на семінарі, в гуртку, на курсах.

Як називати російською мовою місто Дніпро?

Декомунізована назва міста Дніпро російською мовою Днепр, а не Днепр.

Коли слово президент писати з великої літери?

У офіційних документах і в пресі, коли йдеться про конкретного

президента якоїсь країни.

Чи буває столова ложка?

Слово „столовая“ українською мовою – ідальня. Але ж маємо стіл, тож і вислів „столова ложка“ цілком прийнятний.

Посол чи засіл?

Російське „посол, посолка“ українською мовою – засіл, засолення (засолювання). Щодо слова посолка, то такі утворення не характерні для української мови. Як і використовуване в друкованих та електронних ЗМІ Десятинка замість Десятинна церква.

Де наголос у конструкції „в цілому“?

Слово „цілий“ наголошуємо на першому складі. Але у вислові „в(у) цілому“ наголос маємо подвійний: у цілому і в цілому.

Як писати при чергуванні у(в) та і(й)?

Помилка при чергуванні у(в) та і(й) – фонетична. Коли кажуть „він взяв, він йшов“, то це порушення фонетичного закону української мови, який вимагає писати й вимовляти „він узяв“, але „вона взяла“, „він ішов“, але „вона йшла“.

Як писати: свято Покрова чи свято Покрови?

Свято Пресвятої Богородиці українською мовою – Покрова, з наголосом на другому складі. Отже, свято Покрови.

Чи „прилавок“ не калька з російської мови?

Слово „лавка“ в значенні „крамниця“ в сучасній українській мові вийшло з ужитку. А „прилавок“ залишився.

Чи можна використовувати в українській мові слово „співпадіння“?

Слова „співпадіння“ в українській мові немає. Це непотрібна калька з російської мови. Українською мовою – збіг, збіжний.

Яка різниця між словами усмішка і посмішка?

На жаль, ці слова часто плутають і вважають, що вони абсолютні синоніми. Але це не так. Наприклад, усмішка може бути приємна, лагідна, ніжна. Посмішка – глузлива, іронічна, уїдлива. Приємна посмішка – це епітет-оксиморон.

Про правильні формули вітання в українській мові: доброї години, доброї доби, доброго дня. Чи такі вітання можна вважати нормативними?

Нормативні вітання в українській мові: доброго ранку, добрий день, добрий вечір, добраніч, на добраніч. У неофіційній обстановці: добридень, добровечір.

Як перекласти російське слово старатель (золотошукач) стосовно інших покладів, наприклад бурштину?

Цих людей потрібно назива-

(Закінчення на стор. 14)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Представили англomовну історію Пласту

Оксана Бачинська-Тарасюк

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 14 січня в Українському Освітньо-Культурному Центрі (УОКЦ) у Дженкінтавні відбулася презентація книжки про історію Пласту „Plast – Ukrainian Scouting: A Unique Story“, виданої англійською мовою для ширшого розповсюдження у світі. Головним автором книжки є історик св. п. Орест Субтельний. Створено було додаткову редакційну колегію при Головній Пластовій Булаві (ГПБ) в складі пластуни-сеньйорів Ореста та Тані Джулинських, Оксани Закіндальської, Мирона Бабюка та Богдана Колоса.

Імпрезу розпочала Наталка Фірко, членка Дирекції УОКЦ та пластової Станиці Філадельфії. Вона передала ведення вечора Лярісі Кебуз, племінниці О. Субтельного, яка привітала доповідачів – голову ГПБ Марту Кузьмович та голову Крайової Пластової Старшини Канади та члена редакційної колегії Богдана Колоса, котрі заявили, що намір видати історію Пласту існував вже віддавна, розповіли про збирання матеріалів, остаточне оформлення книжки та її появу.

У книжці О. Субтельний відтворив обставини, за яких Пласт постав у 1911 році для добра української молоді і для скріплення зусиль та розвитку української

нації. Пласт розвивався в умовах політичних переслідувань, війни, еміграції, розсіяння по світі і відновлення у вільній, незалежній Україні.

У другій частині програми були виголошені спомини про О. Субтельного Андрія Масюка, сестри Оксани і її чоловіка Іриней Ісаєва, Л. Кебуз, Ігора Федоріва та Ярослава Козака.

Автор емігрував з родиною до Філадельфії у 1949 році і тут провів юні роки серед свідомої діаспорної громади. О. Субтельний був людиною пригод, спортсменом, пластуном-бурлакою, одним із перших

(Закінчення на стор. 15)

Сяяла „Пластова свічечка“

Оксана Бачинська-Тарасюк

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – Традиційна „Пластова свічечка“ Станиці Філадельфії відбулася 14 січня в приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру (УОКЦ) у Дженкінтавні. Пластуни з'єдналися з пластунами усього світу, щоб відзначити Різдво Христове символічною свічечкою і поділитися Вифлеємським Вогнем миру, який прибуває з Вифлеєму і який передає в США пластовий курінь „Ті, що греблі рвуть“.

Жіночий курінь Уладу пластових сеньйорів, „Спартанки“ підготував традиційний різдвяний стіл, на якому були ікона, пшениця, калач, і просфора. Назначена бунчужна свята Ліда Кернз відкрила „Свічечку“ збіркою, колядою „Бог Предвічний“, та пластовим гимном.

Були присутні духовенство, пластуни, численні батьки та запрошені

представники громадських організацій. Писар Маркіян Бойко прочитав наказ, в якому привітав Митрополита Української Католицької Церкви Стефана Сороку, протоєрея Тараса Науменка з Української православної катедрі св. Володимира, голову Головної Пластової Булави (ГПБ) Марту Кузьмович, голову Крайової Пластової Старшини (КПС) Канади Богдана Колоса, представника КПС США, Крайового коменданта юнацтва Андрія Зварича та членів Крайового проводу та Ради США.

Привітали директорку „Нашої Української Рідної Школи“ Ольгу Костів, та голову УОКЦ Андрею Жаровську. Вісім новачок та вісім новаків одержали свої жовті хустки. Шість юначок та 12 юнаків стали прихильниками куреня. Відзначено юнаків та юначок, що успішно провели Орликюду, здобувши другі місця за виготовлення експонатів, а також батьків за допомогу

Вифлеємський вогонь запалили всі пластуни. (Фото: Борис Павлюк, старший)

Нові члени пластового новацтва одержали жовті хустки. (Фото: Борис Павлюк, старший)

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

запрошує

на доповідь

кандидата мистецтвознавства, доцента,
старшого наукового співробітника
відділу мистецтвознавства
Інституту народознавства НАН України
стипендія програми Фулбрайта 2016-2017 рр.

Назара Козака

*„Образ і влада. Княжі
портрети у мистецтві
Київської Русі XI ст.“*

в суботу, 11 лютого 2017 року
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Голова ГПБ М. Кузьмович надала Туні Білик-Шатинській найвищий ступінь пластового сеньйорату – керівництва за її віддану пластову працю. Надано призначення довголітньому голові Пласт-Прияту Василеві Кузіву за його невинну працю протягом багатьох літ у філадельфійській станиці.

Святкове слово до молоді та батьків виголосив станичний Марко Чума. Він пояснив значення „Пластової Свічечки“ та злуку з усіма пластунами в одну велику родину.

„Свічечку“ привітав та благословив просфору Митрополит С. Сорока. Відтак „Спартанки“ винесли посвячену просфору всім пластунам, батькам та гостям, при співі традиційних колядок.

На завершення свята передано Вифлеємський вогонь до запалення всім пластовим уладам, батькам та гостям. Лунали привіти-віншування від о. Тараса Науменка, поодиноких куренів, пластового проводу, ланки батьків та запрошених гостей.

Мелодійна колядка у виконанні дуету сестер Турчин заохотила всіх долучитись до дальшого співу різдвяних колядок при численних свічечках, символічною злукою з Новонародженим Ісусом та всіма пластунами світу.

На заклик бунчужної закрито свято новацьким гимном „Ми, діти українські“ та молитвою-колядкою „Славу Богу заспіваймо, честь Сину Божому, і Пану нашому, поклін віддаймо“.

СУМ обдарувала дітей України

Юрій Прятка

НЮ-ЙОРК. – На день св. о. Миколая Спілка Української Молоді (СУМ) в Америці вже втретє включилася в акцію Світової Управи СУМ „Теплом зігріємо серця-2016”, щоб у добрій справі об'єднати юних українців для допомоги дітям військослужбовців, які зараз перебувають на війні, або які загинули, обороняючи Україну. Також акція має допомагати переселенцям, які були змушені покинути рідні хати через війну в східних регіонах України.

На загал ця акція включала СУМ США, Канади, Австралії, Німеччини, Бельгії та Великобританії. Були зібрані подарунки для дітей з Калуша, Львова, Тернополя, Хмельницького, Чернігова, Сквіри, Бобринця, Дніпропетровська та Києва, де діє СУМ.

Почули наш заклик допомогти дітям члени, особливо сумівці юнацького віку з 18 осередків та одного відділу на території Амери-

Юнацтво Відділу „Маріюпіль“ в Чикаго пересилає дарунки дітям України.

ки і навіть в одній самодіяльній громаді, де немає осередку СУМ, але є поодинокі сумівці. Навіть неукраїнська громада у Риджфілді, Конектикат, допомогла, коли почула наш

заклик допомогти дітям. 1,039 дітей, які найбільше потребують відвідин св. о. Миколая, отримали подарунки.

Ця акція мала й велике моральне

значення, адже засвідчила єдність українців світу, незалежно від місця їх проживання чи віку. Акція також вчить юнацтво любити ближнього і допомагати іншим.

Діти в Калуші отримали дарунки.

Юнацтво Осередку Стенфорд у приготувало подарунки.

Митрополита Антонія...

(Закінчення зі стор. 1)

кого числа священиків.

На торжество прибули голова Консисторії Української Автокефальної Православної Церкви у Великобританії митрофор-

ний протоєрей о. Богдан Матвійчук та о. Віталій Дерев'янок з Бельгії, Генеральний консул України в Нью-Йорку Ігор Сибіга з дружиною і дочкою, дипломат з консульської служби Міністерства закордонних справ України Костянтин Ворона.

Наставницьку проповідь виголосив о. Стефан Гутник. Органічним

продовженням Служби Божої стало вітання Митрополита Антонія з 70-річчям. Слово про нього виголосив Архієпископ Даниїл.

Владика Антоній подякував за вітання усім присутнім і зокрема хорова церква, спів якого, на його думку, перевищує рівнем виконання духовні співи великих і відомих храмів.

Після Служби Божої відбувся урочистий обід, на якому Владисі Антонієві були вручені численні подарунки. Ведучий о. Василь Заверюха розповів про життєпис і церковне служіння Владики Антонія. Митрополит Антоній (в миру Іван Щерба) народився 30 січня 1947 року в Шароні, Пенсильванія, в родині Івана та Дорофеї Щербів. Вчився в Українській семінарії св. Андрія та в університеті Вініпегу. 1 жовтня 1972 року був висвячений у сан диякона, а 26 листопада 1972 року — в сан священника. 29 травня 1985 прийняв чернецтво з іменем на честь Антонія Великого, засновника християнського чернецтва, пустельництва й монашого життя у християнстві.

Свячення Антонія на Архієпископа Нью-Йоркського очолив Митрополит Мстислав (Скрипник). 11-12 березня 1995 року разом з усією УПЦ США був прийнятий під омофор Константинопольського Патріярха з визнанням за ним архиєрейського сану. Після кончини Митрополита УПЦ США Костянтина (Багана) був обраний місцезблостителем митрополичого

престолу, а 14 листопада 2012 року став Митрополитом УПЦ США.

Коли вітали Владика Антонія представники парафій, українських установ і громадських організацій, то дарували переважно вироби місцевих мистців — картини, вишивки, інші речі. Михайло і Наталя Капелюхи, брат і сестра, подарували велику ікону Ісуса Христа, виготовлену з маленьких фотографій дітей православних закордонних українців.

Фінансовий директор Української Національної Федеральної Кредитової Спілки Зенон Галькевич прийшов з грошовим даром від кредитівки, інші принесли квіти, підготували музичні подарунки. Олександр Павликівський грав на саксофоні. Студенти Семінарії св. Софії під керівництвом о. Тараса Науменка співали колядки, а також виконали жартівливу пісню, присвячену Владисі Антонієві.

З піснею Олександра Білаша „Ясени“ вийшов на сцену о. Богдан Калинюк, настоятель парафії св. Трійці у Бенсенвілі, Ілиной. Разом з ним приїхав з цієї парафії танцювальний ансамбль „Горлиця“ (керівники В'ячеслав і Тетяна Тіхоні), котрий посів друге місце у недавньому конкурсі українського танцю, у якому брали участь гурти з п'яти штатів. Гості виконали танець з традиційним вітанням хлібом і сіллю на українському рушникові.

Обід приготувало Сестрицтво Покрови під проводом Лесі Сівко.

Ікону Ісуса Христа виготовили з фотографій дітей православних закордонних українців.

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Краєвиди Чернігова показали в Ізраїлі

Світлана Глаз

БАТ-ЯМА, Ізраїль. – 5 грудня 2016 року в Українському культурному центрі Ізраїля відкрили виставку робіт українського художника з Чернігова Володимира Ната-

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homeware agency

631-764-5388

631-727-4071

Ukr sistersag@gmail.com

Володимир Наталушко. „Вуличка“.

лушка „Природа і квіти України“. Її організувала ізраїльська філія Інституту Ліги культури і соціальної співдружності при Одеському будинку-музею Миколи Реріха з підтримкою Посольства України в Ізраїлі.

В. Наталушко народився в Чернігові, де живе, працює, продовжує удосконалювати свою майстерність. Перша персональна виставка відбулася в художньому музеї Чернігова, а потім їх було 10 у Франції, Німеччині, США, Польщі, Норвегії.

Володимир Наталушко

Виставка в Ізраїлі викликала особливе зацікавлення української громади. Розповіла директор будинку-музею М. Реріха в Одесі Олена Петренко: „З полотен Володимира Наталушка доносяться не лише пахощі квітів і дзюрчання річок, шелест листя і спів птахів, але і дзвін храмів і церков. Цю експозицію талановитий майстер пензля приурочив до Дня пам'яток історії та культури. Без пам'яті про минуле немає майбутнього у країні“.

У 2008 році В. Наталушко став

членом Співки художників України, його роботи зберігаються в приватних колекціях ряду країн. Нині мистець передає свою майстерність учням у художній школі і намагається донести кожному з них головне правило будь-якої творчості: талант дає тільки початок, а всі інші досягнення створюються наполегливою працею та самовдосконаленням. Учні майстра Катерина Тютяло, Євгеній Шень, Софія Волокітіна тепер й самі запрошують учителя на персональні виставки.

THURSDAY, FEBRUARY 16, 2017, 7 pm

The Ukrainian Museum
presents a
CIM ARTISTS PANEL DISCUSSION
and
EXHIBITION CATALOGUE PRESENTATION

JUST ARRIVED!

BILINGUAL
120 pp.

\$29.95
10% discount
for members

Moderated by Olena Chervonik, Daniel W Dietrich II Curatorial Fellow in Contemporary Art, Philadelphia Museum of Art, the panel will feature artists Luba Drozd, Adriana Farmiga, Maya Hayuk, Yuri Masnyj, Christina Shmigel, and Marko Shuhan. Artist and guest curator Roman Hrab, along with Olena Chervonik, will moderate a discussion with the artists of CIM, and the artwork on view. The discussion will be an extension of the studio visits and interviews conducted for the catalog. Topics to be discussed will include individual studio practices and how they relate to the collective identity presented in the exhibit.

Both evenings are FREE and open to the public. The events are organized in conjunction with the College Art Association Annual Conference 2017.

THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street • New York, NY 10003 • 212-228-0110 • www.ukrainianmuseum.org

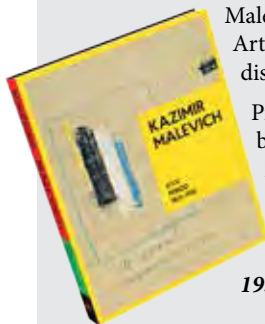
FRIDAY, FEBRUARY 17, 2017, 7 pm

The Ukrainian Museum and
Rodovid Press (Kyiv) present a
COLLOQUIUM

**MODERN UKRAINIAN ART
IN A GLOBAL CONTEXT:
NEW PUBLICATIONS**

Moderated by Myroslava M. Mudrak, Professor Emerita, The Ohio State University, on the present state of art history publishing in the field of Ukrainian modernism and the avant-garde. Contributions by: Prof. Wendy Salmond, Chapman College, Dr. Jared Ash, Assistant Museum Librarian, Slavic and Special Collections, Thomas J. Watson Library, The Metropolitan Museum of Art, New York, Dr. Vita Susak, art historian and author of several monographic studies of Ukrainian modernism, Tetiana Filevska, Researcher, Kyiv, Ukraine, Lidia Lykhach, Director, Rodovid Press.

Newly-discovered archival documents related to the teaching method of Kazimir Malevich at the Kyiv Art Institute will be on display.

Presentation and book-signing of the English-language publication of **Kazimir Malevich. Kyiv Period 1928-1930.** Rodovid Press.

СПОКІЙ І ВПЕВНЕНІСТЬ
♥ **найцінніший подарунок!**

♥ **Страховання життя**
♥ **Ануїтети**
♥ **Страховий сертифікат (Endowment)**

Український Народний Союз

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Загальні інформації - 800-253-9862

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Телефонуйте:

800-253-9862

ПОДОРОЖІ

ЧАРІВНА СТОЛИЦЯ ПРИКАРПАТТЯ

Олександр Костирко

Івано-Франківськ – тихе і спокійне місто, засноване в 1662 році краківським каштеляном, а в майбутньому коронним гетьманом Анджеєм Потоцьким. Тоді Івано-Франківськ називався Станіславів, на честь гетьманового батька. Місто мало цю назву до 1939 року, коли радянська влада повернула

Катедральний собор Святого Воскресіння Української Греко-Католицької Церкви.

Пам'ятник Іванові Франкові.

Пам'ятник пластунам, що не зламали своїх присяг.

Майдан Андрія Шептицького. (Фото: Олександр Костирко)

йому австрійську назву Станіслав, а 9 листопада 1962 року перейменувала на Івано-Франківськ. Під час Західно-Української Народної Республіки Станіслав був її столицею. Як і кожне середньовічне місто, Станіслав мав свій герб, який кілька разів видозмінювався. В основу герба була поставлена відчинена міська брама з трьома бойовими вежами. 1 квітня 1995 року міська рада народних депутатів ухвалила зображення нового великого герба.

Головною пам'яткою міста є ратуша, над якою у 1990 році був піднятий прапор України. Зараз в ній розташовані експозиції краєзнавчого музею. Найпопулярнішою є пішохідна частина вулиці Незалежності. Вона бере свій початок біля Вічевого майдану й тягнеться до вулиці Івана Франка на відстані 500 метрів. Тут кожного року з'являються нові ковані творіння, які дарують містові учасники Міжнародного ковальського фестивалю, що був започаткований 2001 року і проводиться до Дня міста 7 травня та триває декілька днів. Кожен може спробувати стати ковалем і викувати щось на пам'ять під керівництвом коваля-професіонала.

П'ять історичних пам'яток міста відомі як в Україні, так і за її межами. Серед них колишній костел 1763 року, який австрійський уряд 1849 року передав греко-католикам. На фасаді Катедрального собору Святого Воскресіння встановлено горельєф Митрополи-

та Андрія Шептицького, а у нішах поміщено скульптури свв. Ольги і Володимира Великого – первосвятителів Київської Русі.

Ще одним відомим місцем є площа Митрополита Андрія Шептицького, який був трохи більше року єпископом, але за цей короткий час встиг зробити багато добрих справ. Саме тут проводиться Свято ковалів, Свято хліба, „Карпатський вернісаж“ та інші фестивалі.

На цій же площі є костел Діви Марії, в якому зараз розмістився Художній музей. Він налічує близько 15 тис. експонатів, зокрема роботи відомого українського скульптора Іоана-Георга Пінзеля, картини українських, польських, німецьких, австрійських та італійських майстрів.

Пам'ятник Адамові Міцкевичові краківського скульптора Тадеуша Блотницького вважається найстарішим за часом спорудження зразком міської скульптури. Урочисте відкриття пам'ятника відбулося 20 листопада 1898 року.

За оригінальністю архітектури Івано-Франківськ іноді називають „малим Львовом“. Кожен будинок прикрашений маленькими статуями і різними барельєфами. Вулиця Січових Стрільців є однією з небагатьох унікальних вулиць міста, де збереглася австрійська забудова 1870-1910-их років. На вулиці є аж 30 пам'яток історії та культури. Майже кожен будинок має свою цікаву історію. В одному з них проживав Іван Франко.

Один з фонтанів міста.

Подарунок містові від ковалів.

Місто пишається найстарішим парком культури і відпочинку ім. Тараса Шевченка, який заснований в 1896 році. Тут посаджені дерева, завезені із Франції, Америки та Польщі. Поруч з парком є Станіславське море, як тут називають штучне озеро, улюблене місце побачень закоханих.

Усе побачене в Івано-Франківську важко описати. Варто самому побувати і побачити старовинне місто.

Пам'ятник Митрополитові Андрієві Шептицькому.

Пам'ятник Адамові Міцкевичові.

НОВИНИ НАУКИ

Конференцію присвятили В'ячеславу Чорноволові

Микола Третяк

КИЇВ. – 24 грудня 2016 року у видавництві „Смолоскип“ відбулася наукова конференція „Треті Чорноволівські читання“. Її було присвячено 80-й річниці від народження видатного українського політика, публіциста В'ячеслава Чорновола, а також появі друком 10-го тому його вибраних творів.

„Я радий, що сьогодні зібралося стільки людей, зацікавлених В'ячеславом Чорноволом, – сказав у привітанні-слові на початку конференції директор видавництва „Смолоскип“ Ростислав Семків. – Ми свідомо займаємося поширенням знань про особистість Чорновола, про його діяльність, про його ролі у будівництві української держави, про його передбачення. І, видавши 10-ий том творів Чорновола, останній із запланованих (хоч, може, ще буде й продовження), „Смолоскип“ демонструє можливість завершення великих проєктів, а це був справді великий проєкт. Ми надзвичайно вдячні упорядниці всіх 10 томів Валентині Чорновіл за її зусилля та за її енергію.

Користуючись нагодою, продовжував він, „я хочу сказати також про два інші видання, які готувалися досить довго. Це – книжка „Муза і чин Остапа Луцького“, до підготування якої долучився Василь Деревінський, який буде вести нашу конференцію. І ще одна книга – „Партитури тексту і духу. Художньо-документальна проза українських шістдесятників“ – докторська дисертація Олега Рарицького з Кам'янця-Подільського“.

Виступаючи на конференції, сестра В. Чорновола Валентина Чорновіл сказала: „Я за натурою своєю песимістка, на противагу братові. Мені здається, що в нас усе валиться, що ніякої перспективи немає і що вся молодь виїхала за кордон, що Україна ніби гине. Але коли видаються цікаві книжки, коли відбуваються конференції, на яких є молоді люди, які хочуть щось знати, це додає оптимізму навіть мені, песимістці“.

З доповіддю „Чорноволівська акція 4 вересня 1965 року“ виступив істо-

Доповідачі на конференції (зліва): Валерій Островський, Ярослав Секо, Олег Бажан, Василь Деревінський, Сергій Адамович, Павло Сацький, Інна Бурда. (Фото: Наталя Коваль)

рик, доцент Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Ярослав Секо. Він розповів про акцію протесту проти арештів української інтелігенції, яка відбулася під час прем'єри фільму „Тіні забутих предків“ у київському кінотеатрі „Україна“. Він сказав:

„Ця акція була початком публічної громадянської активності В'ячеслава Чорновола. Я дослідив спогади 12 свідків і учасників і виявив дві умовні лінії в тлумаченні подій: „лінію Чорновола“ та „лінію Дзюби“. За версією Івана Дзюби, задум полягав у тому, що він у своєму виступі повинен був повідомити присутніх про арешти, які відбулися в серпні. Серед втаємничених у цей задум осіб він називає Михайлину Коцюбинську, Юрія Бадзя, В'ячеслава Чорновола. Домовилися, що І. Дзюба виступить на сцені, а В. Чорновіл знайде можливість підтримати його із залі. Версія В. Чорновола про попередню домовленість має підтвердження в спогадах Миколи Плахотнюка. Після виступу Івана Дзюби мав розпочатися показ фільму, але сирена, вигук, скидання І. Дзюби зі сцени призвели до виступів В. Чорновола і Василя Стуса.

Як відомо, виступ І. Дзюби підтримали словами: „Хто проти тиранії – встаньте!“. Кому належать ці слова? І. Дзюба називає В. Стуса, але не наполягає на цьому. Ірина Жиленко в листі 5 вересня 1965 року до Володимира Дрозда писала: „Здається, Стус“. У Миколи Роженка так само є спогад, що це був В. Стус. М. Коцюбинська в одному місці пише про В. Стуса, в інших каже, що то був В. Чорновіл. Цікавим є запис Леся Танюка. Він був одним із тих, хто вів щоденники, і під 4 вересня в нього є запис про те, як у І. Дзюби хтось виривав мікрофон, ревля сирена, когось ударили, згасало й спалахувало світло, підвівся В. Стус і закликав присутніх до протесту, а тоді почувся голос В. Чорновола: „Хто проти тиранії – встаньте!“. Була штовханина й В. Стус повторив гучним голосом це гасло як наказ. І люди почали вставати. Версія Л. Танюка найбільш рання. Співставляючи різні версії, можна припустити, що першим, хто подав голос із залі, був саме В. Стус. У цей момент його підтримав В. Чорновіл і виголосив думку В. Стуса.

І. Дзюба пише, що учасники очікували арештів і навіть не підходили одне до одного, розчинившись у натовпі. В. Чорновіл свідчить інакше:

„Вийшли ми спокійно: Іван Дзюба, Василь Стус і я“. Він пише, що якийсь час вони ходили, міцно тримаючись за руки, Хрещатиком і чекали, що їх візьмуть, але їх не брали. В. Стус перший пішов додому, а потім і решта розійшлася. В. Чорновіл того дня зробив політичний крок до активно-го опору“.

З доповіддю „В'ячеслав Чорновіл як об'єкт секретної справи КГБ „Бльок“ виступив Олег Бажан, доцент кафедри історії Києво-Могилянської академії:

„Справу „Бльок“ прийнято називати спецоперацією, але це скоріше була справа колективної розробки, що велася з початку 1960-их років. Наприкінці десятиліття за нею проходило 29 осіб. У 1970-их вона поповнилася двома особами, але ще були так звані „близькі зв'язки“ – близько 530 осіб.

Чому справу почали здійснювати саме 1972 року? Через те, що посилюся занепокоєння радянських органів безпеки й компартійної верхівки сплеском суспільної зацікавленості до самвидаву. Тому влітку 1971 року центральні комітети комуністичних партій СРСР і України прийняли постанови про заходи проти розповсюдження нелегальних матеріалів. На цій підставі КГБ Української РСР почав операцію. На 1971 рік „чекісти“ усвідомили, що „Український вісник“ є осередком самвидаву. Серед найпоширеніших авторів визначали В. Чорновола разом з І. Дзюбою, Євгеном Сверстюком і Михайлом Брайчевським. Для арештів не вистачало приводу – ним став бельгійський студент Ярослав Добош, який прибув наприкінці 1971 року до Києва. 4 січня 1972 року Я. Добоша заарештували. Було проведено серію арештів дисидентів“.

Доповідь О. Бажана викликала обговорення подробиць зі стеження за дисидентами та провокаціями проти них. Згадували й деяких агентів КГБ – на жаль, не називаючи справжніх імен. Як зазначила В. Чорновіл, „інакше нам довелося б пере-

(Закінчення на стор. 13)

Монографія присвячена пам'яті Михайлини Коцюбинської

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У Національному музеї літератури України 12 січня презентували монографію доцента Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка Олега Рарицького „Партитури тексту і духу“ – дослідження художньо-документальної прози українських шістдесятників. Монографія присвячена пам'яті

Михайлини Коцюбинської.

Ведуча зустрічі, науковий співробітник музею Наталія Кучер нагадала, що 12 січня – це День українського політв'язня, котрий в Україні відзначають з 1975 року і ця традиція була запроваджена з пропозиції В'ячеслава Чорновола, який закликав протистояти репресіям і жорстокості режиму.

Поет-пісняр Володимир Самойла та співачка-бандуристка Надія

Боянівська виконали колядку „Нова радість стала“. Разом з ними співали всі присутні.

О. Рарицький розповів, що його робота над книгою почалася ще на початку 1990-их років, коли в літературу почали повертатися імена, які стали зародком духу української літератури, і ця книга – лише невелика частка пошани тим інтелектуалам, які зберегли українську культуру.

Також автор розповів про концепцію та жанрове розмаїття книги, зокрема жанр усної доповіді, відмітив важливість осмислення листування шістдесятників, які через листи висловлювали свої естетичні засади та погляди.

Директор видавництва „Смолоскип“ Ростислав Семків відмітив велику кількість спогадів живих очевидців епохи, якими насичена книга, та відгукнувся про неї, як про „повернення до пам'яті, яке цілісно відтворює добу“.

Літературознавець, проф. Елео-

нора Соловей про книгу висловила як про синетичну, аналітичну працю, яка написана з любов'ю, глибоким переживанням теми. За її враженням, для О. Рарицького ця книга є своєрідною місією та моральним обов'язком, так ненавчав автор постійно перебував під пильним поглядом і весь час складав іспит тим, кого він досліджував.

Письменник проф. Володимир Панченко проаналізував феномен художньо-документальної прози шістдесятників та поділився прикладами мемуарної прози шістдесятників, які справили на нього найбільше враження.

Промовляти науковий консультант книги, проф. Ніна Бернацька, літературознавець Олексій Синченко, громадський діяч Богдан Горинь, поет-дисидент Микола Горбаль, проф. Михайло Наєнко, Ніла Підпала, журналістка-шістдесятниця Рита Довгань та заступник директора Інституту літератури Сергій Гальченко.

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

ПОСТАТІ

Любомирові Винарові виповнилося 85 років

Алла Атаманенко,
Анастасія Хеленюк

У січні цього року виповнилося 85 років Любомирові-Романові Винарові – видатному українському історикові, що відзначився значною кількістю різнопланових наукових праць, став засновником і понад 50 років беззмінним редактором наукового журналу „Український історик”, ініціатором та співзасновником Українського історичного товариства.

Л. Винар народився 2 січня 1932 року у Львові, де провів своє раннє дитинство. Його батько Іван Винар був директором приватної дівочої гімназії ім. Кокорудзів Українського педагогічного товариства „Рідна школа”. Мати Євфрозина походила з українських родів Дориків і Левитських (останній дав Україні відомого архітектора І. Левитського). Була директором (управителькою) народної школи ім. Бориса Грінченка. Л. Винар розпочав навчання у народній школі, а в 1941 році склав вступний іспит до Першої української гімназії у Львові, де навчався до 1944 року, коли батьки вирішили виїхати з України.

У другій половині 1945 року родина Винарів опинилася спочатку в Карлсфельді, а потім Берхтесгадені, де майбутній вчений продовжив гімназійну освіту. Л. Винар входив до пластового гуртка „Пугачі”, був редактором одноднівки „Під пластовими прапорами”, очолював літературну комісію Студентського товариства національного солідаризму „Зарево”.

У 1949 році закінчив гімназію і став студентом Мюнхенського університету Максиміліана Людвіга, де вивчав політичні та суспільні науки, одночасно навчаючись в Українському Вільному Університеті (УВУ) на філософському факультеті. Навчання в двох університетах сформувало у майбутнього вченого глибоке розуміння історичного процесу, дослід-

ницьку методологію на основі досягнень української та світової науки.

У 1955 році він захистив в УВУ магістерську роботу „Походи українських козаків на Молдавію в другій половині XVI ст.”. Рецензентами праці були відомі вчені Олександр Оглоблин та Наталія Полонська-Василенко, які оцінили її на „визначно”. В наступному році склав в УВУ докторські іспити з історії та філософії та захистив з найвищою оцінкою дисертацію „Українсько-молдавські відносини в другій половині XVI ст.”, написану під керівництвом О. Оглоблина.

В 1959 році, у США, в Клівленді, отримав магістерський диплом з бібліотечних наук. Темою його магістерської праці була історія раннього українського друкарства (1491-1600 роки). Опублікована окремим виданням, вона стала першим дослідженням з історії українського друкарства англійською мовою, пізніше високо оціненим дослідниками в Україні.

Протягом наступних років вчений працював в американських університетах та УВУ, брав участь у діяльності організацій та інституцій, що займалися славистичними та етнічними студіями, а також дослідженнями в галузі бібліотекознавства та бібліографії, досліджував історію України, 16 років редагував заснований ним науковий журнал „Ethnic Forum”.

У 1971 році він очолив створений з його ініціативи Центр для вивчення етнічних публікацій та культурних інституцій при Кентському державному університеті. Л. Винар відіграв важливу роль у створенні та роботі Об'єднання науковців в галузі етнічних досліджень в Огайо, з 1978 по 1982 рік його обирали президентом ради. 1977 року Л. Винар був обраний на дворічний термін віце-президентом Асоціації для вивчення національностей (СРСР та Східна Європа). В 1981-1983 роках він був також заступником голови

Національної ради етнічних студій в Америці і координував її академічну та науково-видавничу діяльність. З 1981 до 1990 рік очолював Комітет етнічних архівів, бібліотек і музеїв в Огайо, а з 1983 до 1988 – Комітет досліджень слов'янських і східнослов'янських джерел в США і Канаді.

З 1960-их років Л. Винар активно включився в діяльність українських наукових установ та плідно працював науково. В цей період він став ініціатором створення Українського бібліологічного інституту, Української Американської асоціації університетських професорів, був заступником голови Українського генеалогічного і геральдичного товариства, співпрацював з Українською Вільною Академією Наук (УВАН) та Науковим Товариством ім. Шевченка.

Заснувавши у 1963 році журнал „Український історик”, Л. Винар став ініціатором та промотором створення Українського історичного товариства (УІТ) – організатора численних конференцій і конгресів в США, Канаді, Європі, Україні. Починаючи з 1966 року, УІТ здійснило і продовжує ряд важливих видавничих проєктів, книжкових видань і публікацій з важливих тем української історії та історіографії.

Л. Винара було обрано у 1981 році президентом Світової наукової ради при Світовому Конгресі Українців (СКУ), Української Американської асоціації університетських професорів. Він очолює Історичну секцію та Видавничу комісію УВАН у США. Після відновлення незалежності України Л. Винар розпочав активно налагоджувати співпрацю з її науковими установами, здійснив низку важливих організаційних та видавничих проєктів, став ініціатором та співорганізатором трьох міжнародних конгресів українських істориків.

Праці Л. Винара, бібліографія яких складає понад 2,000 позицій, присвячених різним темам та періодам української історії, дослідженням з

Любомир-Роман Винар

історіографії, бібліографії, біографістики, етнічних та спеціальних історичних дисциплін. Вони вийшли друком українською, англійською, німецькою та іншими мовами.

Вагомим і загально визнаним в українській науці є внесок Л. Винара в дослідження життя і діяльності Михайла Грушевського. Він розробив теоретичне обґрунтування грушевськознавства як окремої наукової галузі, що базується на своїй дисциплінарній структурі, методології наукового дослідження і джерельній базі, яка постійно збагачується.

Внесок Л. Винара у розвиток української історичної науки є багатограним і визначає провідне місце вченого в українському науковому процесі другої половини XX ст. Саме тому він був обраний почесним доктором Національного університету „Острозька академія”, Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, Волинського (тепер – Східноєвропейського) національного університету ім. Лесі Українки та інших, відзначений медаллю М. Грушевського. СКУ нагородив його медаллю св. Володимира. Він одержав нагороду за 2008 рік від Міжнародної фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів.

**Національний університет
„Острозька академія”,
Рівненська область**

Конференцію присвятили...

(Закінчення зі стор. 12)

стріляти одне одного”.

Виступ Валерія Островського, доцента Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, мав назву „В'ячеслав Чорновіл і Зеновій Красівський: переплетіння долі і звершень”. Серед моментів спільної боротьби та спілкування двох дисидентів науковець розповів про парадоксальні збіги в їхніх біографіях: З. Красівський одружився з Оленою Антонів, на той час колишньою дружиною В. Чорновола. Згадав він і про курйозну історію. Наприкінці 1980-их років до Львова приїхала з Америки журналістка Марта Коломиець. КГБ заявив у пресі, що В. Чорноволові вона передала 1,500 дол., а З. Красівському купила автомобіль. Правда була в тому, що авто було придбане за гроші Надії Світличної для її брата Івана, який щороку бував у Моршині, в будинку З. Красівського.

Павло Сацький з Київського національного економічного університету ім. Вади́ма Гетьмана представив доповідь „В'ячеслав Чорновіл і вибори Президента України 1991 року: альтернатива для регіональних

еліт”. У своєму виступі він показав, як В. Чорновіл передбачав небезпеку для України від утвердження регіональних кланів, утворених великою мірою зі старої партійної номенклатури, та пропонував протиставити їй реальне самоврядування.

Сергій Адамович з Прикарпатського національного університету ім. Васи́ля Стефани́ка виступив на тему „Ідея соборності в творчій спадщині та діяльності В'ячеслава Чорновола”. „В'ячеслав Чорновіл завжди був соборником, і часом це йшло навіть на шкоду розвитку Руху, – заявив дослідник. – Так, з точки зору прагматики, йому не варто було б витрачати ресурси на створення структур на сході, зосередивши зусилля на заході. Це дало б кращі результати на виборах. Але він мислив масштабами цілої країни. Це виявлялось і в особливій увазі до Криму, і в спробах підтримати шахтарські страйки ще наприкінці 1980-их років”.

Інна Бурда, доцент Київського національного університету будівництва і архітектури, мала доповідь „В'ячеслав Чорновіл. Штрихи до портрету”. Вона дослідила постать В. Чорновола з психологічної перспективи – показала його провідницькі риси та трагедії, що вплинули на його бачення історії та перспектив.

Це – Голодомор, розстріл дядька та голод 1946-1947 років.

Останнім виступив В. Деревінський, професор Київського національного університету будівництва і архітектури, на тему „Грані особистості В'ячеслава Чорновола”: „Уперше Чорновіл проявив себе як літературний критик. Друга грань – Чорновіл-публіцист. Досить сказати, що на львівському телебаченні в нього були прямі етери. А його „Лихо з розуму”, „Будні мордовських таборів” та інші тексти – це дуже цікава публіцистика. Ще одна грань – організатор преси: „Українського вісника”, „Час Time”, прес-служби Української Гельсінкської Спілки. В. Чорновіл не вивчав засад підпільної діяльності, але зумів стати добрим підпільником, умів так працювати, щоб не давати КГБ доказів – скажімо, про його редагування „Українського вісника”.

Також у нього було досконале знання юриспруденції, завдяки чому він написав „Правосуддя чи рецидиви терору?” – фактично посібник, як треба поводитися з радянськими „правоохоронцями”. На судах він сам себе захищав, не потребував адвокатів. Наступна грань – керівник. Наприклад, керівник обласної ради – перший колишній політ'язень, який очолив область і став реформатором,

дієво керував. І, звісно, грань політика, провідника Руху”.

Другою частиною Чорноволівських читань стала презентація 10-го тому творів В. Чорновола, який містить статті останніх років його життя, тогочасні виступи у Верховній Раді, документи Народного Руху. Том представила упорядниця десяти томника В. Чорновіл. Виступила на презентації директорка Центру Леся Курбаса Неллі Корнієнко, членка редакційної колегії десяти томника. Соратник В. Чорновола Богдан Горинь звернувся до рис його особистості як журналіста, політика, державотворця.

„В'ячеслав Чорновіл народився на Свят-вечір за новим стилем, Василь Стус народився на Свят-вечір за старим стилем, – сказав син В. Чорновола Тарас Чорновіл. – І він весь час у цьому шукав якийсь символізм. Якщо презентований сьогодні том перевести на біблійну історію – то це страшний тиждень. Незалежна Україна пішла не тим шляхом, що батько хотів. Цей том дуже сумний, у ньому рефреном проривається фраза: „Та що ж ми за народ такий, що своїх нищимо!”. Раптом виявилось, що помилки в державотворенні вбивають тих, хто творив цю державу. Том – велика лекція для нас”.

„Гнівна відповідь...”

(Закінчення зі стор. 3)

Адміністрації США при розгляді питання скасування частини санкції проти Росії, які були запроваджені саме через анексію Криму.

Повернення окупованих територій слід розпочинати з того, щоб абсолютно зрівняти юридичні статуси загарбаного Криму та частини Донецької та Луганщини; припинити всякі взаємини з Росією – від дипломатичних до транспортних; унеможливити діяльність в Україні підприємств, які належать

резидентам Росії, розбудовувати обороноздатність та розширювати базу союзників – вельми перспективний Китай...

Має рацію президент і в іншому. Справді є суб'єкти, які прагнуть внутрішньої дестабілізації в країні. Внаслідок системного руйнування банківського сектору української економіки доля російських банків на ринку банківських послуг в Україні зросла з 12 відс. відсотків у 2014 році до 48 відс. у 2016 році. Падіння курсу гривні за цей самий час радикально знецінило заощадження громадян, занурюючи суспільство у глибоку депресію. Виходом з неї справді

можуть бути „штучні протести” з кепськими для країни наслідками.

Ну, і щоб у читача не виникло враження, що я в усьому погоджуюся з Президентом П. Порошенком, наважуся не погодитися з його оцінкою позачергових виборів парламенту. Рівень фаховості, ба більше – рівень культури уряду ми побачили на прикладі бюджетного процесу. Про інфляцію, безробіття, корупцію годі й говорити. Перезавантаження уряду без зміни складу парламенту не є реальним. Об'єктивно: попередній уряд на чолі з Арсенієм Яценюком був усе ж фаховішим. Наступний, який так чи інакше доведеться призна-

чати після неминучого секвестру Державного бюджету, десь улітку чи на початку осені, буде ще кумеднішим. Отож вибори парламенту – цілком нормальний вихід з глухого кута.

Єдине, що дуже треба – ухвалити антикорупційний виборчий закон, бо „гречка” на мажоритарних округах знову приведе до „зоопаркового” складу Ради. І президент має усі можливості такий закон провести через парламент.

„Українська правда”

Костянтин Матвієнко – політичний експерт, Київ.

Парк „Софіївка”...

(Закінчення зі стор. 6)

оази затаєні у просторі степів або у лісових хащах і тільки дзиччаням бджіл себе виказуючих, про їхні зариблені стави з млинами, баштанами, сіножатями, про заможних хуторян, які поволі гнали вгодовану худобу на ярмарки. Потоцький засадив і вирістив мільйони італійських тополь, нині майже вирізаних, першим в Україні заснував англійські парки, розмножив не знані раніше гатунки пшениці, жита і вівса, побудував потужні фільварки, заснувавши при кожному саду, запровадив також уторську худобу з італійською спаровану, тисячі овець з Іспанії, а коней

дарував навіть канцлерові Австрії”.

Занепад українського села за панування Росії зауважив Тарас Шевченко: „Аж страх погано у тім хорошому селі. Чорніше чорної землі блукають люди, повсихали сади зелені, погнили біленькі хати, повалялись, стави бур'яном поросли”. Спадщиною більшовицької пропаганди залишилися перекази про страждання кріпаків за часів С. Потоцького, зокрема про так званий „Камінь смерті”.

Ось кілька сучасних повідомлень з інтернету: „Трагічним місцем в дендропарку Софіївка є „камінь смерті”, під яким, за легендою, полягло понад сотню чоловік, недонісши його до призначеного місця”. „Над будівництвом дендропарку „Софіївка” трудило-

ся близько 800 кріпаків. А скільки з них загинуло, перетягуючи важкі брили з місця на місце, знає тільки „камінь смерті”, що лежить біля берега Нижнього ставу!”. „Граф Станіслав Щенсний грав з вельможами в карти на великому камені, який тисячі кріпаків перетягнули в Умань за сотні верст. Метцель, ад'ютант графа, розмахуючи батогами, наказав зтягнути велетенський камінь на вершину гори. Кріпаки надривалися, падали від втоми. До них підскакував розлючений Метцель і бив так, що кров проступала крізь дрантя. А Потоцький з Софією посміхалися. Коли, нарешті, знесилені кріпаки зтягнули камінь на вершину, він зірвався і з гуркотом впав у воду. Кілька десятків кріпаків загинули

під ним”.

Можливо, Метцель і був жорстоким, але насправді „камінь смерті” у парку символізує корабель греків, який бог підводного царства Посейдон обернув на камінь за допомоги Одисеєві в подорожі додому на Ітаку. Це більшовики обрали розповідь про „сотні верст” і „сотні загиблих”. Але й тепер до парку приходять вандалі, які зневажають працю будівничих. У ніч на 26 лютого 2016 року у парку невідомі зруйнували алею, що веде до фонтану „Змія”, залишили постать Аристотеля без голови, лави на алеї були повністю розбиті, 80-кілограмову вазу біля колонади кинули в озеро. 17 липня 2014 року вночі в парку зловмисники знівечили три статуї.

Вивчаймо українську...

(Закінчення зі стор. 7)

ти шукач з додаванням слова, що позначає об'єкт пошуків: шукач золота, шукач бурштину, шукач алмазів тощо.

З яких книжок можна вдосконалити знання української мови?

„Сучасна українська мова”, видана в Києві, видавництво „Либідь”. Вона перевидавалася кілька разів, востаннє – 2011 року. „Українське слово для всіх і для кожного” – науково-популярне видання, автором якого є

я. Теж видане в Києві, у „Либеді”, 2013 рік. Борис Антоненко-Давидович, „Як ми говоримо”. Теж було кілька перевидань. Одне з них – Київ, 1970 рік. Іван Огієнко, „Історія української літературної мови”, Київ, 2001 рік.

Як писати: на Донбасі чи в Донбасі?

Оскільки Донбас є частиною України, а не окремою державою, то потрібно казати „на Донбасі”, як на Полтавщині, на Слобожанщині, на Прикарпатті. На витівки московських правителів і журналістів не потрібно звертати уваги. Вони вважають Україну части-

ною своєї території і кажуть „на Україні” замість правильного „в Україні”.

Як писати на смерть – разом чи окремо в реченні: „Автомобіль збив чоловіка на смерть”?

Я написав би разом, але всі лексикографічні джерела подають окремо. Отже, „автомобіль збив чоловіка на смерть”.

Чи можна вважати слово „просунутися” українським?

Просунутися, просунутий – це кальки з російських слів. Українською мовою – успішний, обізнаний.

У Львові було оголошення в трамваї: „Приносимо наші вибачення за незручності”.

Краще казати не „приносимо”, а „просимо вибачення за незручності” або „перепрошуємо за незручності”.

Плече чи рамено?

Це – синоніми, обидва українські, тож жодного з них викидати не треба.

Спина і плечі – це не те саме. Спина – цілком українське слово: задня частина тулуба людини від шиї до крижів. Бедро – не українське слово, замість нього треба вживати стегно.

Чи можна вживати слова „поділятися” і „ділитися”, коли вони використовуються в переносному значенні – повідомляти про щось, обмінюватися думками, враженнями, переживаннями?

„Поділитися” є формою доконалого виду від недоконалого „ділитися” й „поділятися”. Отже, обидва їх можна використовувати.

Чи є установа, що працює над питаннями термінології?

Таких установ кілька: Інститут

української мови, Комітет наукової термінології Національної академії наук України, Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології Держстандарту та Міністерство освіти і науки України. Над удосконаленням українського правопису працює робоча група. Коли вона закінчить роботу й винесе її на розсуд усієї комісії, тоді можна буде говорити про правопис.

Чи правильно говорити лікуючий лікар?

Ця словосполучка не дуже вдала, бо всі лікарі „лікуючі”. Українською мовою, мабуть, точніше сказати персональний або особистий лікар.

Федорова чи Федоріва?

Прізвища типу Федорів, Ковалів, Різників теоретично повинні бути б мати такі форми в непрямих відмінках: Федорова, Ковалева, Різникова; Федорову, Ковалеву, Різникову. Але, зважаючи на традицію, правопис дозволяє і варіанти Федоріва, Коваліва, Різніківа.

Чи доцільно вживати слово блискучий у переносному вживанні: блискучий переклад, блискучий удар.

Таке використання слова блискучий – цілком закономірне. Порівняймо: „Поміж лицарів блискучих, поміж дам препишно вбраних, королівна йде поволі” (Леся Українка).

Свої запитання надсилайте на адресу: bbs.ukrainian.kiev@bbc.co.uk, вказавши в темі листа „Запитання до професора Пономарева”. Якщо ви хочете запитати про значення котрогось слова, будь ласка, спочатку загляньте до словника – можливо, там уже є відповідь на ваше запитання.

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний” з каталога **вміст пакунка:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Діти колядували у Львові

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – 16 січня у Центрі творчості дітей та юнацтва Галичини відбувся гала-концерт переможців Всеукраїнського туру фестивалю мистецтв „Різдвяні канікули“, на якому виступив вокальний ансамбль „Різдвяний дзвін“ (керівник Ярослав Пограничний) з школи села Вовковиї, Рівненської області. Ансамбль відзначений нагородою фестивалю, який вже 25 років запрошує дітей та молодь.

Всеукраїнський етап фестивалю

відбувся 14-15 січня. До участі у ньому зголосилися 54 творчі колективи та окремі виконавці з Волинської, Рівненської, Хмельницької, Запорізької, Донецької, Чернівецької, Херсонської, Кіровоградської та Черкаської областей, а також юні артисти з польського міста Намислува.

Удома, у Вовковиях, земляки влаштували юним вокалістам тепле вітальне прийняття. А ті обдарували колядками і своїх односельців. У місцевому храмі „Різдвяний дзвін“ виконав вінок старовинних колядок.

У Львові співає вокальний ансамбль „Різдвяний дзвін“.

Триває оновлення шкільних музеїв

Світлана Орел

ЙОСИПІВКА, Кіровоградська область. – Останніми роками кількість шкільних музеїв швидко зростає. У Йосипівській школі діють аж три шкільні музеї – цілий музейний комплекс.

Лариса Гайда, керівник Музею історії освіти Обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. Василя Сухомлинського, розповіла:

„Свого часу у кожному місті чи селі були люди, які піднімали пласти минулого, накопичували певний матеріал, на який після очищення від ідеологічного нашарування, багато хто спирається і досі. Після розпаду місцеві музеї почали потихеньку розкрадати, але врешті була розроблена й прийнята нормативно-правова база, що не дозволила шкільному музейництву зійти нанівець, а зараз допомагає активно розвиватись.

Найпершими від шкільних музеїв радянського типу відмовились на заході України, їхня кількість там відразу зменшилась приблизно втричі, було втрачено й накопичені музейні фонди, але потім поступово росла за рахунок створення нових, заснованих на особливостях регіонального краєзнавства. На сході більшість старих шкільних музеїв збереглась досі, але шкільні музеї отримали новий живий імпульс зв'язку з сьогоденням, з рідним краєм.

У багатьох містечках і селах сьогодні відкривають для себе імена земляків, які відзначились у якійсь із галузей життя, але досі на малій батьківщині про них згадували рідко. Тепер же їхній приклад стає живим і зримим для молоді. Це стосується і останньої хвилі – організації куточків воїнів-захисників у російсько-українській війні, живих і загиблих, появи меморіальних дощок.

Хвиля появи нових шкільних музеїв обумовлена ще й тим, що музеї, які діють у системі культури, без належного фінансування, особливо у глибинці, занепадали, зависали у минулому, перетворювались на склад речей. Освіта ж не може дозволити собі такої інертності. У нашій області кількість музеїв при навчальних закладах протягом останніх восьми років збільшилась майже удвічі (нині маємо близько 150). Приблизно така ж тенденція і на всеукраїнському рівні (до 5,000). Найбільше музеїв історичних, краєзнавчих, етнографічних. Чимало й таких, що розповідають про історію освіти, літературних, меморіальних. Є й унікальні мистецькі, природничі, технічні, археологічні.

Як правило, усе починається з педагога-ентузіаста, який має загострене почуття любові до свого краю і здатен організувати навколо себе захоплених ідеєю людей. Добрим прикладом став шкільний музей у селі Хашува-

тому, який довгий час очолював Леонід Солгутовський. Справу продовжила його учениця Олена Вдовиченко, яка сьогодні надає музею нових сучасних імпульсів“.

Л. Гайда підготувала регіональну навчальну програму „Юні музеєзнавці“, що дає можливість дітям брати участь у кон-

курсах, акціях, готувати роботи для Малої академії наук. Музеї при навчальних закладах нерідко стають осередками зацікавлення територіальних громад, місцем різноманітних заходів, своєрідною кузницею, де формується громадянська та національна свідомість молоді.

В степу знайшли прадавні могили

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Кілька років тому на території області археологи розкопали одне з найбільших у світі трипільських поселень з унікальною культовою спорудою тієї епохи.

Цього року археологи працювали у Новгородківському районі, де на фермерському полі трактор виорав 15 серпня 2016 року люд-

ські рештки. Спеціалісти встановили, що вони – з розораного раніше кургану. Знайдено чотири захоронення – два дитячі і два дорослі епохи неоліту.

У похованні знайдено також бурштинове намисто та глечик, які передадуть до обласного краєзнавчого музею. А людські рештки досліджуватимуть в Інституті археології Національної Академії Наук України.

Давнє захоронення у Кіровоградській області.

Святкувало усе село

Тетяна Будар

НАДРІЧНЕ, Тернопільська область. – 20 січня у селі відбувся вечір „І обнялися береги одного вічного народу“, присвячений Дню Соборності та свободи України.

З доповіддю виступила вчителька історії Марія Бідула. Концертну програму представили аматори сцени сільського клубу. Звучали патріотичні пісні, колядки, щедрівки, вірші. Виступили вокальний жіночий ансамбль, солісти Олег Мицишин, Наталія Болюх, Марія Черинда, гості з Бережан – жіноче вокальне тріо, соліст Ігор Варчак, танцювальний колектив „Водограй“. Ведучими заходу були Володимир Ванца і Н. Болюх.

У залі була показана книжкова виставка „Соборна Мати-Україна – одна для всіх, як оберіг“, представлена сільською бібліотекою.

Учасники урочистостей з бережанського районного Будинку культури. (Фото: Ігор Варчак)

Представили англomовну...

(Закінчення зі стор. 8)

випусників Гарвардського університету українських наук під проводом проф. Омеляна Прицака, істориком, автором відомої книжки „Ukraine: A History“.

Подякувавши доповідачам та присутнім, Л. Кебуз закінчила імпрезу стислим колом та улюбленою

піснею при ватрі „Сіріли у сумерку, ніч вже йде“.

Книжку можна придбати за 30 дол., звертаючись на адресу: Plast USA, 700 Cedar Rd., Jenkintown, PA, 19046; електронну адресу: kps@plastusa.org; тел.: 267-287-8334; або на адресу: Plast Canada, 516 The Kingsway, Toronto, Ontario, Canada, M9A 3W6, електронну адресу: plast@plastcanada.ca; сторінка в інтернеті: www.plast.org.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306
Tel.: 201-647-6386
e-mail: marijkauna@yahoo.com

ЄВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Україна досягла...

(Закінчення зі стор. 1)

го декларування – безпрецедентна для європейців. Ми розраховуємо, що зараз ці інституції, які були створені, зокрема, НАЗК [Національне агентство з питань запобігання корупції], зможе затвердити правила і чіткі процедури, за якими проходять ці перевірки, і візьметься до активної роботи“, – зауважила вона.

Система добору суддів, за її словами, отримала схвальні відгуки від чужоземних партнерів. „Багато суддів просто не хочуть туди подаватися – іде певне „самоочищення“ суддівської системи, тому що у ній закладені серйозні антикорупційні запобіжники“, – зазначила І. Климпуш-Цинцадзе і нагадала, що за перші дев'ять місяців 2016 року товарообіг з Євросоюзом зріс на 6 відс.

Обсяги торгівлі з ЕС вийшли

на перше місце серед інших партнерів і складають 41 відс. У цьому році плянується створення умов для подальшого зростання товарообігу завдяки отриманню додаткових автономних преференцій (АТП) та зменшенню нетарифних бар'єрів. Торік підписали оновлений Меморандум про взаєморозуміння у галузі енергетики, яким передбачається створення стратегічного енергетичного партнерства між Україною та ЕС.

І. Климпуш-Цинцадзе зауважила, що Україна повністю виконала План дій з візової лібералізації, тому зараз це питання лежить виключно у політичній площині.

„Угода про асоціацію буде, напевно, ратифікована, звісно, залежно від остаточного рішення Нідерландів, і угода про безвізовий режим також набере чинності. Це обов'язково відбудеться, наразі нам потрібно лише пройти остаточні процедури“, – запевнив Томас Фрелесен, заступник голови Представ-

ництва ЕС в Україні. Він зауважив також, що угода – „найбільш комплексна з усіх, які ЕС коли-небудь укладав із третіми країнами“.

Т. Фрелесен нагадав, що з 2014 року ЕС передбачив для України понад 4.3 млрд. євро допомоги у вигляді грантів та позик, з яких половину вже виділили; макрофінансова допомога склала 3.4 млрд. євро, з яких 2.2 млрд. вже виділили. Ще 8 млрд. євро передбачені як пільгові кредитні інвестиційні ресурси на розвиток інфраструктури та підприємництва від Європейського інвестиційного банку та Європейського банку реконструкції та розвитку, з яких половину вже виділено.

Завдання для України на цей рік – посилити інституційну спроможність, тому що недостатня координація між відомствами і внутрішній спротив на сьогодні є основними викликами. Зокрема, потрібно створити єдину систему вивчення виконання Угоди про асоціацію,

яка б дозволила більш якісну звітність і аналіз ситуації, узгодити термінологію для перекладу європейського законодавства українською мовою, покращити взаємодію між відомствами. Також необхідно внести зміни до регламенту роботи Парляменту і запровадити механізм контролю над відповідністю законопроектів законодавству ЕС.

„Необхідний спільний інституційний механізм для Парляменту і Уряду. Необхідна структура, яка буде відповідати за наближення законодавства до норм ЕС – постмоніторинг, нагляд, оцінка регуляторного впливу. Цей механізм має бути закріплений на законодавчому рівні“, – пояснила народний депутат України, виконавчач обов'язків голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції Марія Іонова.

Важливо також визначити модель відносин із ЕС на найближчий час. „У всіх сферах ми маємо визначити середньострокові цілі, щоб вони були зрозумілі суспільству, підприємцям і, насамперед, працівникам міністерств і відомств, і адаптувати інструменти підтримки до таких цілей“, – зазначив Всеволод Ченцов, директор департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України.

І. Климпуш-Цинцадзе та М. Іонова підкреслили, що урядові дуже важлива експертна підтримка з боку громадянського суспільства. „Ми не зрушимо цю скелю без залученості громадянського суспільства, без реальної експертної роботи громадянського суспільства“, – наголосила І. Климпуш-Цинцадзе.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

ЧЕКОВІ РАХУНКИ В "САМОПОМОЧІ"

Пропозиції!

БЕЗ
МІСЯЧНИХ
ОПЛАТ

БЕЗ
МІНІМАЛЬНОГО
БАЛАНСУ

БЕЗКОШТОВНА
VISA® DEBIT
КАРТКА

ВІЛЬНИЙ ДОСТУП
ДО СВОЇХ РАХУНКІВ
ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ

Користуючись Direct Connect™

НАШІ ФІНАНСОВІ ПРОПОЗИЦІЇ НАЦІЛЕНІ НА ВАШІ ПОТРЕБИ

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
Full Financial Services

Потрібний чековий рахунок. Зайдіть до якого небуло бора Кредитівки "Самопоміч", щоб вписатися у членство і відкрити рахунок. Мінімальний початковий вклад на чековий рахунок - \$50 і \$200 на діловий чековий рахунок. Для доступу онлайн потрібна реєстрація і можуть стягуватися додаткові кошти. Стосуються всі вимоги подані у Truth in Savings Disclosure і Fee Schedule. Тільки для теперішніх та майбутніх членів. Докладні інформації подані у www.selfreliance.com/disclosures/. Пропозиції можуть бути змінені чи скасовані без попереднього повідомлення. За найновішою інформацією телефонуйте на безкоштовний № 888-222-8571.

SELFRELIANCE.COM
2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL 630-307-0079
734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839

STAR

558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо

сумлінно, скоро і на час та

з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

**LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.**

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate
for personal and business use, representation of small and mid-size
businesses, securities arbitration,
divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

**29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002**

zbmasnyj@verizon.net

Меланія Азне
Осередок Ірвінгтон

53-ий Баль Дебютанток Крайової Управи Спілки Української Молоді в Америці субота, 25-го лютого 2017р.

Sheraton Parsippany Hotel
199 Smith Road, Parsippany, New Jersey

Грають Оркестри
«Грім» та «Звук»

Коктейл о годині 6:00 вечора
Презентація Дебютанток о годині 7:00 вечора
Бенкет після презентації дебютанток
Баль від 9:00 вечора

Вечірній одяг обов'язковий

За інформаціями звертатись: www.cym.org/us/deb

Христинка Зеня Бундзяк
Осередок Йонкерс

Нікол Букач
Осередок Філадельфія

Олівія Вислоцка
Осередок Йонкерс

Меланія Євангелія Дубенко
Осередок Філадельфія

Софія Коцур
Осередок Йонкерс

Татяна Кравець
Осередок Йонкерс

Кіра Марія Мирослава
Лозинська
Осередок Нью-Йорк

Таня Мельник
Осередок Нью-Йорк

Адріанна Марій Олівер
Осередок Пассейк

Софія Поліщук
Осередок Джерзі-Сіті

Вікторія Дарія Сисиліян
Осередок Пассейк

Дарія Смалюх
Осередок Ірвінгтон

Юлія Рузя Фаззінга
Осередок Йонкерс

Катерина Юркевич
Осередок Гартфорд

Українофоби мусять...

(Закінчення зі стор. 1)

гляд Верховної Ради. Після їх ухвалення російська мова, котра є рідною для багатьох громадян України, займе належне місце в житті нашого суспільства.

У практичному вимірі це була згода на те, щоб українська мова в українській державі й надалі залишалася без перспективи відродження. На той час Європейська мовна хартія вже була ратифікована Верховною Радою, й на основі цього документу, а точніше – на основі його антиукраїнської інтерпретації – з ініціативи Партії Регіонів Донецька, Луганська, Харківська, Миколаївська, Запорізька обласні ради і низка міських рад на сході і півдні України своїми рішеннями надали російській мові статус регіональної на своїх територіях.

Далі – більше. 7 вересня 2010 року голова фракції „регіоналів“ у парламенті Олександр Єфремов і голова фракції комуністів Петро Симоненко зареєстрували законопроект „Про мови в Україні“. Це вже був відвертий крок до поновного зросійщення України. Згідно з цим законом, для надання мові статусу регіональної, тобто головної на певній території, досить було, щоб її носії склали 10 відс. населення. Іншими словами, в цей спосіб російська мова дістала статус регіональної на всій території України.

Цієї наруги не міг стерпіти навіть вельми компромісний тодішній Голова Верховної Ради Володимир Литвин, подавши законопроект на експертизу фахівців. І Вчена рада Національного університету „Києво-Могилянська академія“ визнала, що зміст законопроекту суперечить Консти-

туції України.

Трошки переважаючи, „регіонали“ знов пішли в наступ на українську мову. В лютому 2012 року двоє депутатів-україноненависників, Вадим Колесніченко і Сергій Ківалов, подали до Верховної Ради законопроект „Про засади державної мовної політики“. Як і можна було чекати, своїм змістом він ніскільки не відрізнявся від попереднього. 3 липня, попри масові протести громадськості по всій країні, „регіонали“, грубо порушивши парламентські процедури, ухвалили цей закон – не зваживши на те, що 20 громадських організацій у своєму спільному „Висновкові“ застерегли, що йдеться про „підлив статусу української мови як державної та витіснення її з ужитку в усіх сферах публічного життя в більшості областей України“.

Й от аж тепер Верховна Рада нарешті зібралася скасувати „закон Ківалова-Колесніченка“ й ухвалити документ про історично справедливий захист української мови в Україні.

Ось що говорить з цього приводу народний депутат Ігор Луценко: „Сьогодні ми – на порозі великої битви за Україну. Без перебільшення, законопроект „Про державну мову“ є одним з таких, що має ствердити Україну як країну, відновити її історичну перспективу як державного утворення, вдихнути життя в її вмираючу правову систему. Цьому ствердженню, відновленню, оздоровленню будуть протистояти, будуть люто опиратися. Вже зараз чуємо хор брехунів, маніпуляторів, пересмикувачів, що хочуть повести за собою осліплену неправдою масу. Русифікація є одним з елементів війни проти України, цю війну московська держава веде протягом століть, і веде нині... Вся російська агентура буде максимально мобілізована на про-

тидію цьому закону... Будуть казати, що це – навмисне відволікання уваги перед виборами... Придумануть ще тисячу побрехеньок. Телеканали встануть дибки і включаться у кампанію ब्लюкування законопроекту. Для цього ті канали й існують... Але мусимо йти вперед. Ми – на війні, й головна її битва розгортається тут. Ми мусмо ухвалити закон про захист державної мови, чого б це нам не коштувало“.

Автори нинішнього законопроекту, 33 депутати Верховної Ради, пропонують зробити обов'язковим використання української мови в усіх сферах державного і суспільного життя, а також у засобах масової інформації, де зараз домінує російська мова. Українська мова має бути обов'язковою для всіх органів державної влади. А також у дошкільних, шкільних, позашкільних і вищих навчальних закладах. При цьому в школах і садках допускається використовувати мови національних меншин, у вищих навчальних закладах це не передбачено. Навчання в університетах має вестися виключно українською мовою, допускається викладання одного або декількох предметів на одній з офіційних мов Європейського Союзу. Всі культурно-масові заходи закон зобов'язує проводити виключно державною мовою.

Під час щоденних громадських акцій на захист рідної мови серед столичних транспарантів був і такий: „Чия мова, того й держава“. Точніше не скажеш. Десятки тисяч українців гартують свій патріотизм на війні з російським окупантом на сході України – і не для того, щоб Україна залишилася російськомовною.

А тим часом в Донецькій і Луганській „народних республіках“ українська мова вже витіснена зі школи, з вищої освіти й абсолютно з усіх сфер життя.

На закінчення – коментар колишнього бійця добровольчого батальйону „Айдар“, тепер – експерта Міжнародного інституту демократій Євгена Дикого: „Яких далекосяжних наслідків хоче досягнути Росія – це очевидно. Тому мусимо зрозуміти, що поки живе українська мова, є шанс, що ми відбудемося як нація у всіх інших сенсах. Якщо ж у нас залишиться тільки назва „Україна“, але пануватиме російська мова, то ми будемо сприйматися лише як „трошки інші росіяни“. В такому ганебному статусі в Росії ще готові терпіти нас, але існування українців як окремої нації не вписується в імперську модель Росії“.

В точному розумінні цих слів, битва за українську мову – доленосна, тому її не можна програти.

Як Британія...

(Закінчення зі стор. 2)

нашими європейськими союзниками в міжнародній та оборонній політиці, навіть якщо ми залишаємо ЄС“, – сказала Т. Мей.

Ці слова важко інтерпретувати інакше, ніж як курс на протидію агресивним плянам Кремля. На жаль, ми вже втратили надійного союзника в складі Євросоюзу – Британія була одна з тих країн, які спонукали ЄС не лише до підтримання режиму санкцій, але й введення нових.

Але, принаймні, цей союзник лишається на попередньому курсі. До того ж, Лондон має партнерські стосунки з Вашингтоном, між Т. Мей і Д. Трампом намітились приязні стосунки, тож цілком можливо, що британці допоможуть Києву налагодити прагматичні стосунки з новою адміністрацією Білого Дому.

Слово за парламентом

Але зі слів Т. Мей також стало зро-

зуміло, що Брекзит розтягнеться на дуже довгий час. Зокрема з приводу рішення виходу з ЄС мають проголосувати в британському парламенті. На пряме питання журналістів, а що ж станеться, якщо парламентарі не підтримають Брекзит, Прем'єр-міністр так і не дала чіткої відповіді.

За її словами, члени парламенту не можуть ігнорувати волю людей і голосувати не так, як голосували люди на референдумі. Проте, хоча вона використовувала в промові словосполучення „переважна більшість“, коли мова йшла про голосування, насправді розрив між бажаними виїти зі складу ЄС та залишитися був невеликим: 52 відс. проти 48 відс.

Втім, світ, схоже, сприйняв слова Т. Мей оптимістично. Принаймні, курс британського фунта значно зміцнів порівняно з доларом і євро – на 2.5 відс. Це найбільше зростання з грудня 2008 року, коли стала світова економічна криза.

Еспресо ТВ

Дмитро Гомон – український журналіст-міжнародник, Київ.

Прибиті горем, повідомляємо, що в середу, 25 січня 2017 року Божого, кінцем недуги спокійно відійшов у вічність наш найдорожчий Муж, Батько, Дзядзьо, і Брат

св. п. д-р медицини Любомир Явний

Народжений 1937 року в Підгайцях, Україна.

Понад півсторіччя працював лікарем-кардіологом у North Arlington, NJ. Був Fellow of the American College of Cardiology, шефом медицини West Hudson Hospital, Kearny, NJ, і шпиталевим вчителем медицини у St. Michael's Medical Center, Newark, NJ. Також був на медичнім факультеті St. Barnabas і Clara Maas Medical Centers. Член Пласту, племена „Сіроманці“. Тішився родиною, приятелями, музикою, книжками, спортом, вітрильниками та природою.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	Марія Дзвенислава з дому Кравцевих
доня	Оля Сохан з мужем Олегом і сином Нестором
син	Роман Явний з дружиною Ярославом з дому Гаванюків і сином Романом Гоцуляком
зять	Кійт Отто, чоловік покійної доні, Татіяни, зі синами Кайлом, Джеком та Максимом
доня	Лада Гавдяк з мужем Юрієм, і синами Левом і Захарієм
сестра	Уляна Дячук
родини	Шклярів, Гаванюків, Гоцуляків, Демчишинів, Нижникевичів, Березовських, Кравцевих, Головацьких, Соханів, Гавдяків, Отто і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Відвідини відбудуться в п'ятницю, 17 лютого 2017 р., 2-4 пополудні і 7-9 вечора. Парастас: о год 7:30 вечора, Bradley-Braviak Funeral Home, 49 Whippany Road, Whippany, New Jersey 07981, (973) 887-2186, www.bradleyfuneralhomes.com/bradley-braviak-whippany-nj.html

Похоронна Служба Божа відбудеться в суботу, 18 лютого, о 10-й год. ранку в Українській Католицькій Церкві св. Івана Хрестителя, 60 North Jefferson Road Whippany, New Jersey 07981, www.sjucc.com, а відтак похорон на Українським Католицьким Цвинтарі Св. Духа, 141 Sarah Wells Trail, Campbell Hall, New York 10916, www.holyspirit-standrew.org

Вічна Йому Пам'ять!

Замість квітів на могилу, пожертви в пам'ять Покійного можна складати на: Пласт в Україні — чеки, виписані на: „Plast, Inc.“, можна переслати до: c/o J. Kozak, 360 Pheasant Drive, Huntingdon Valley, PA 19006

Український Інститут Америки — чеки, виписані на „Ukrainian Institute of America“, просимо слати до: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, NY 10075; або на вебсторінці: <http://ukrainianinstitute.org/support-the-institute/http://ukrainianinstitute.org/support-the-institute/>

Поміч українським воякам — чеки, виписані на „UNWLA War Victims Fund“, просимо слати до: UNWLA, 203 Second Ave, 5th Floor, New York, NY 10003-5706; або PayPal, через <http://www.unwla.org> (near bottom of home page).

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Ділимося сумною вісткою з пластунами і
приятелями Пласту, що 16 січня 2017 року
відійшла на Вічну Ватру Членка нашого куреня

св. п. пл. сен. АННА БІДЯК

новацька виховниця та гніздова 8-го Гнізда пл. новачок
(1955–1961) у пластовій станиці в Нью-Йорку,
активна членка 62-го Відділу СУА в Глен-Спею.

Покійна народилася 30 квітня 1938 року в Тернополі, Україна.
Похоронена на цвинтарі Gate of Heaven, Hawthorne, N.Y.

Висловлюємо глибоке співчуття синам Андрієві і Романові та
братові Романові з родини.

В пам'ять Покійної складаємо даток на пластову оселю „Вовча
Тропа.“

„Тихо спи без тривоги,
Тут є Бог...“

Вічна їй пам'ять!

КУРІНЬ „ВЕРХОВИНКИ“

Зі сумом повідомляємо, що відійшла у Вічність

св. п.

МАРІЯ ШКІЛЬНИК ЛЕЩИШИН

1927 - 2017

Народилася у м. Перемишлянах, в Україні.
Переїхала до Канади, а опісля до США, проживала у Рочестері
близько 40 років, де була активною в українській громаді.
Упокоїлася в Мериленді 26 січня 2017.

У глибокому смутку

син АНДРІЙ ЛЕЩИШИН з дружиною ЛАДОЮ ОНИШКЕВИЧ
внуки ДАНИЛО і СОФІЯ ЛЕЩИШИН
швагер ЛЮБОМИР ГАЛУГА
племінники: Христина Галуґа Лупічук, Юрій Галуґа, Славко Галуґа,
Марта Галуґа Шифер з родини
племінниця Марта Реплянська
свати Лариса і Любомир Онішкевичі
і друзі.

Похоронні відправи відбулися у Силвер Спринґ, Мериленді.
Похована в Торонті, на цвинтарі Йорк.

Вічна їй пам'ять!

Зі сумом повідомляємо що 5 січня
2017 року у Grass Valley, CA,
помер дорогий і працюючий
Чоловік, Батько, Дідо і Прадідо

св. п. Іван Кохан

професор і доктор мікробіології

народжений 20 серпня 1923 року в селі Тудор-
ковичах, Сокальського повіту (Україна) у родині
посла Сейму Володимира і Алексанри (Дуля)
Коханів. Похорон у супроводі о. Петра Козара відбувся на цвинтарі
Grass Valley із St. Andrew Ukrainian Catholic Church.

Іван Кохан одружився з Татяною Савицькою в 1949 році і вони мали
двох синів Андрія, Марка і дочку Христю. Його любя Татяна померла
в 1996 році і Іван одружився вдруге з Stella Jean Weber.

Середню освіту Іван Кохан отримав в гімназіях Львова і Холма,
де закінчив гімназійну науку матурою в 1942 році. Вищу освіту він
отримав в університетах Львова, Мюнхена, University of Manitoba
(M.Sc., 1955 p.) і дістав докторат у Department of Medical Microbiology,
Stanford University (Ph.D. у 1958 p.).

Іван Кохан працював професором імунології і досліджувачем ролі
макрофагів і залізо-кіляторів у бактерійних інфекціях в департамен-
тах мікробіології Manitoba University (1953-1955), Stanford University
(1955-1959), Stanford Research Institute (1957-1959), Graduate School
of Baylor University (1959-1967) і Miami University (1967-1989). Він і
його студенти публікували висліди дослідів в численних наукових
журналах, книжках і конференціях. Іван Кохан написав першу книгу
"Імунологія" українською мовою в 1994 році, яка була затверджена
Міністерством охорони здоров'я України як підручник для студентів
і науковців в університетах України. Він був запрошений бути членом
у U.S.- Japan Cooperative Medical Science Projects.

Його досліді виявили існування "Nutritional Immunity", яка базується
на конкуренції за залізо між молекулами хазяїна і інфекційних
бактерій. Ті досліді були фінансовані Грентами від National Institutes
of Health and National Science Foundation.

Іван Кохан був членом проводу Союзу Українських Студентів Кана-
ди 1953-1955 p. і дійсним членом УВАН в США. Він був членом про-
воду American Society of Microbiology, президентом Sigma Xi і Ohio
Microbiology Society в роках 1965-1985. Він дописував до кількох
українських журналів, газет і був членом редакції "Українського Жит-
тя". Іван любив квіти, різьбити по дереві, і збирати поштові марки.

Вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що в понеділок,
23 січня 2017 року, проживши 93 роки, відійшов у вічність
наш найдорожчий Батько, Дідусь, Брат і Вуйко

св. п. д-р Мирослав Бурбело

Похоронні відправи відбудуться в суботу, 4 лютого, в католицькій
церкві St. Clare Church, Westerly, RI.

Вічна йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на Український
Католицький Університет у Львові.

сестра Надія Йовик
з родині

Ділимося сумною вісткою, що в
понеділок, 12 грудня 2016 року,
в Джерзі-Ситі, Н. Дж.,
на 93-му році життя відійшла від нас
наша найдорожча і незабутня
Мама, Бабуся і Прабабуся

св. п.

Ольга Доманська

з дому Вох

народжена 7 травня 1923 року
в с. Гиновичі, Бережанського р-ну, Тернопільської обл.
вдова по св. п. Тадеєві, бабуся св. п. Марка Кардаша.

Похоронні відправи відбулися у п'ятницю, 16 грудня 2016 року,
в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла в Джерзі-Ситі,
а відтак на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дочка - Ярослава Кардаш
син - Юрій
внуки - Таня, Никола, Александер, Наталя
правнуки - Джесика, Дженна, Тайлер
дальша родина в США, Канаді й Україні.

Вічна їй пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

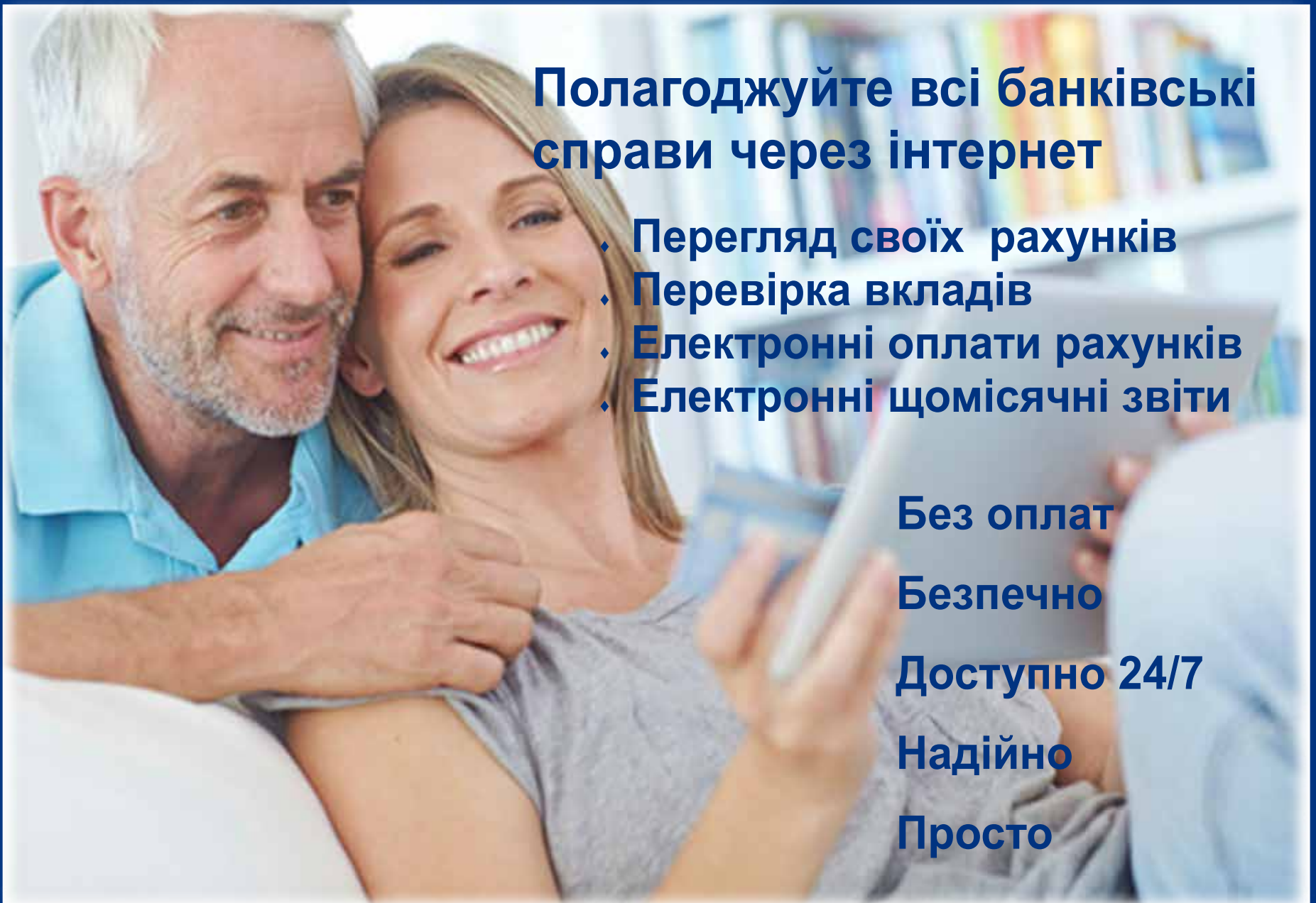
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Полагоджуйте всі банківські справи через інтернет

- Перегляд своїх рахунків
- Перевірка вкладів
- Електронні оплати рахунків
- Електронні щомісячні звіти

Без оплат

Безпечно

Доступно 24/7

Надійно

Просто

www.selfreliance.ny.org

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Федеральна Кредитова Кооператива

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

Головне б'юро: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Вигідно розташовані філії:

Kerhonkson:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845.626.2938
Fax: 845.626.8636

Uniondale:

St. Vladimir Parish Center
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516.565.2393
Fax: 516.565.2097

Astoria:

32 01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: 718.626.0506
Fax: 718.626.0458

Lindenhurst:

Holy Family Ukrainian
Catholic Church
225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631.867.5990
Fax: 631.867.5989

